

[Indenrigsministeren]

her i dag har ment skal løses, nemlig at der kommer en del mennesker hertil, som ikke kommer fra usikre områder, men har været anbragt i sikre lejre.

Men dette her er for vigtigt, det er for alvorligt til, at vi ikke undersøger det ordentligt, inden vi giver det politiske svar.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 333:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v.

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 27/5 93).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 12-15 på dagsordenen opførte sager, nemlig

12) Første behandling af lovforslag nr. L 334:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udlicensing og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Tilskud til kommunerne vedrørende udlændinge).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 27/5 93).

13) Første behandling af lovforslag nr. L 335:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand, lov om social pension og udlændingeloven. (Hjælp til frivillig repatriering).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 27/5 93).

14) Første behandling af lovforslag nr. L 336:

Forslag til lov om kommunernes adgang til at erhverve boliger for at fremme udlændinges integration.

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 27/5 93).

15) Første behandling af lovforslag nr. L 337:

Forslag til lov om nævnet for etnisk ligestilling.

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 27/5 93).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg skal efter ønske fastsætte en taletid på 15 minutter for ordførerne i første omgang.

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling**Ingrid Rasmussen (S):**

Som vi nu har hørt her i de sidste timer, er flygtningeproblemerne markant voksende i hele Europa og dermed også i Danmark.

I Socialdemokratiet har vi den opfattelse, at flygtninge ikke er et problem alene for flygtningene selv, men et ansvar for alle, der tilslutter sig civiliserede principper og værdier. Dette udgangspunkt er selvfølgelig baggrunden for den redegørelse, der netop har været til debat, og regeringens handlingsplan som helhed. Derfor er Socialdemokratiet meget tilfreds med, at vi så hurtigt herefter skal behandle disse lovforslag, som netop følger handlingsplanen.

På Socialdemokratiets vegne vil jeg anbefale, at Folketingets partier tager positivt imod de af indenrigsministeren fremsatte lovforslag, som behandles i Retsudvalget, i Socialudvalget og i Kommunaludvalget særskilt. Med hensyn til de enkelte forslag vil jeg pege på, at forslagene udgør et samlet hele, og at de derfor skal ses i sammenhæng.

I lovforslag nr. L 333 søges de mange gode kommunale kræfter inddraget i arbejdet med modtagelsen og indkvarteringen af asylansøgere. Dette arbejde med landets kommuner skal ske i samarbejde med Direktoratet for Udlændinge. Pointen er, at når asylansøgere meddeles midlertidig opholdstilladelse i Danmark, vil det ske på en sådan måde, at kommunernes mulighed for at deltage aktivt fra starten vil blive styrket. Jeg vil dog bemærke, at det som hidtil er Direktoratet for Udlændinge, der forestår den overordnede planlægning med tilvejebringelsen og drift af asylcentre.

Jeg synes, at det er en betryggende tanke i en periode at arbejde med nogle få forsøgsordninger af ovenstående karakter lagt ud i kommunalt regi. Lad os se, hvordan ideerne fungerer, når de skal køre i dagligdagen.

Bemyndigelsen til ministeren må naturligvis være til stede med hensyn til finansieringen af tilvejebringelsen og driften af asylcentre.

[Ingrid Rasmussen]

Fordelingen af udgifterne mellem staten og kommunen skal ske på en sådan måde, at de kommuner, der frivilligt går ind i ordningen, forudsættes at blive kompenseret i fuldt omfang for driftsudgifterne. Socialdemokratiet vil naturligvis arbejde for, at der, for at dette skal lykkes, bliver en hjemmel i loven til, at kommunerne kan tilvejebringe og drive forsøgscentrene. Er der nogen, der ved, hvordan borgerne i lokalområdet har det, så er det netop de folkevalgte i de nære områder.

De opgaver, som Dansk Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp tidligere har stået for, vil nu blive løst meget mere lokalt og dermed involvere lokalbefolkningen på en anden og måske mere hensigtsmæssig måde. Det har været helt fint f.eks. at opleve, at de nyttilflyttede flygtninge i den landsby, hvor jeg bor, for det første er blevet budt velkommen på bedste vis, for det andet allerede efter en uges forløb er deltagere i landsbyens kulturelle liv. Dette er sket på trods af sprogbarrierer og meget forskellige udgangspunkter. Men netop børnenes og de unges deltagelse f.eks. på fodboldholdet giver den tilknytning til lokalområdet, som vi alle har brug for, når vi har gæster hos os. Går noget galt, løses problemerne lokalt. Sådan skal det være.

Der har fra nogle kommuners side været ønske om i forbindelse med de nye præfabrikerede flygtningelandsbyer at kunne variere størrelserne. Dette mener jeg skal kunne lade sig gøre. Når kommunerne viser sig imødekommende ved at stille et areal til rådighed for Direktoratet for Udlændinge, må man selvfølgelig også komme dem i møde. Jeg skal for en god ordens skyld gøre opmærksom på, at staten afholder udgiften til disse præfabrikerede huse.

L 334, forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, skal ses i sammenhæng med regeringens ønske om at fremme den geografiske spredning af flygtninge og asylansøgere mellem landets kommuner. Forslaget er en vigtig del af regeringens handlingsplan over for netop disse grupper. Det essentielle formål er at forbedre de økonomiske vilkår for kommuner med mange flygtninge og indvandrere set i forhold til kommuner med relativt få. En sådan forbedring af de økonomiske vilkår er vi overbevist om vil skabe større inter-

esse hos alle landets kommuner for aktivt at tage del i at modtage flygtninge og asylansøgere.

Når der i lovforslaget foreslås en 10 pct.s forhøjelse af alle de tilskudsbeløb, der må til for at dække merudgifter ved at have flygtninge og indvandrere i kommunerne, er vi overbevist om, at ingen kommuner som følge heraf kommer i økonomisk klemme.

Naturligvis må det være sådan, at tilskud og udligningssystemer er et incitament til at give den rigtige geografiske spredning, som der er behov for. Det er positivt, at man vil sikre denne dækning for de kommunale udgifter, således at de kommuner, der modtager flygtninge med heraf følgende store omkostninger, også bliver dækket ind.

Vi er meget tilfreds med, at der med lovgivningen bliver en mere synlig finansiering af hele tilskudsområdet. Det vil kunne medvirke til at skabe et endnu bredere engagement for at modtage flygtninge i de kommuner, som vi i dag ser som netto-bidragydere. Vi synes, det er positivt og retfærdigt, at finansieringen sker fra samtlige kommuner i landet efter den enkelte kommunes beskatningsgrundlag.

Lovforslaget om ændring af lov om social bistand, lov om social pension og udlændingeloven, nr. L 335, det, som vi kalder hjælp til frivillig repatriering, er den næste del. Danmark har jo som bekendt hidtil haft en repatrieringsordning på midlertidigt grundlag. Siden Folketingets Finansudvalg den 19. juni 1990 tiltrådte et aktstykke om dette, har det været muligt at yde et kontant beløb til flygtninge m.fl., som ønsker at vende tilbage til deres hjemland. Der har været mulighed for at supplere dette beløb til etablering med flyttehjælp efter bistandslovens regler.

Det er godt at kunne konstatere, at vi her i Folketinget har haft politisk flertal for at kunne gøre repatrieringsordningerne permanente. Det tog sin tid at nå hertil. Ikke alle partier har været lige så optaget af dette spørgsmål som andre. Men desuagtet er det et rigtigt udgangspunkt, hvor der gives effektive støttemuligheder for personer, der ønsker at vende tilbage til deres hjemland.

Vi hilser med glæde, at dette forslag indeholder en række forbedringer i forhold til den gældende repatrieringsordning. Ordningen kommer navnlig til at omfatte flygtninge og

[Ingrid Rasmussen]

personer med midlertidig opholdstilladelse. Der vil fortsat kunne ydes hjælp til billetter og til transport af flyttegods samt til sygesikring i et år i hjemlandet. Derudover foreslås en forøgelse af kontanthjælpen til etableringen. Det er positivt, at man forsøger at give disse mennesker en reel mulighed for at genskabe et grundlag for tilværelsen i hjemlandet eller i det tidligere opholdsland. Beløbet for etableringen fordobles fra godt 5.000 kr. pr. person til godt 10.000 kr. pr. person, dog maksimum 25.000 kr., når det drejer sig om en familie.

Der er ligeledes en begrænset ret til at medtage folkepension, som vi tidligere har hørt i redegørelsen, nemlig folkepensionens grundbeløb beregnet efter det antal år, ansøgeren har boet i landet. Det er en spændende nyskabelse, at der i stedet for etableringshjælpen kan tilbydes den pågældende arbejde ved et bistandsprojekt i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Dette giver mulighed for en sammenkobling af bistands- og udviklingsprojekter og repatrieringshjælp. Det vil naturligvis være frivilligt, om den enkelte vil indgå i sådan en ordning.

Nogle af de personer, der repatrierer, fortryder. Det kan være på grund af, at de økonomiske og kulturelle forhold i hjemlandet har ændret sig, ligesom vi må have forståelse for, at langvarigt ophold her i landet kan have præget de pågældende mennesker. Forslaget giver de hjemvendte udlændinge mulighed for i et halvt eller et helt år at bevare deres opholdstilladelse i Danmark. Lovforslaget giver nærmere en beskrivelse af detaljerne. Det er også rimeligt, at der ydes en meget effektiv informations- og vejledningsindsats omkring ordningen. Det har man ganske givet behov for.

Med lovforslag nr. L 336 får kommunerne mulighed for at erhverve, indrette og leje ejendomme til beboelse for udlændinge. Hermed får kommunerne bedre mulighed for at fremme integrationen af udlændinge i Danmark, og der vil således være mulighed for en bedre geografisk spredning. Det skal bemærkes, at det naturligvis vil være frivilligt for både danske og udenlandske statsborgere at modtage tilbud om lejlighed i disse boområder.

Lovforslaget vil også kunne medvirke til at modarbejde de udslag af racisme og fremmedhad, som man har kunnet opleve både i Danmark, desværre, og i vores nabolande. Netop

ved at muliggøre en sådan større spredning af indvandrere kan vi tage hånd om det problem. Det her vil medvirke til at skabe større forståelse og større kontakt mellem danske og udenlandske personer. Kommunerne vil kunne købe eksisterende beboelsesejendomme, f.eks. udlejningsbyggeri, villæer, landejendomme m.v., men de vil ikke på nuværende tidspunkt kunne opføre nye boliger til dette specialformål, idet det eksisterende system med socialt boligbyggeri er tilstrækkeligt. Desuden vil kommuner, der ikke tidligere har kunnet huse udlændinge, med dette forslag have mulighed for at deltage i processen med at integrere udlændinge.

Det er naturligvis ikke tanken med forslaget at forringe danske borgeres ret til en bolig. Jeg vil gerne understrege, at den fortrinsstilling, loven opererer med, også kan rettes mod danske borgere, hvis kommunerne finder det hensigtsmæssigt – netop for at undgå ghetto-dannelser, som vi efterhånden har erfaringer for ikke er medvirkende til den integration, vi ønsker i det danske samfund.

Der er tale om en frivillig ordning for kommunerne, og kommunerne vil derfor ikke kunne få kompensation for eventuelle merudgifter i forbindelse med denne lovgivning.

Det sidste lovforslag, nr. L 337, om nævnet for etnisk ligestilling, udspringer af en tidligere folketingsbeslutning om bedre integration og sikring af udlændinges retsstilling i Danmark. Det forudgående udvalgsarbejde giver et godt grundlag for lovgivningen på dette område. Udvalget, der afleverede sin rapport i februar 1993, har taget udgangspunkt i FN's konvention om afskaffelse af racediskrimination. Vi har brug for i samfundsdebatten at få synliggjort og dermed modvirket tendenser af racediskriminerende karakter.

Nævnets arbejde skal have til formål ved oplysninger m.v. at fremme afskaffelsen af racediskrimination, hvor begrebet anvendes over for enhver person med anden race, hudfarve, afstamning eller national eller etnisk oprindelse end den danske. Nævnet skal medvirke til synliggørelsen af urimeligheder, hvor etniske forskelligheder kan være årsag til uligheden. Den nuancerede debat vil være grundlaget for retssikkerheden for udlændinge i ligebehandlingen af udlændinge og danskere. Nævnet får en række opgaver, hvortil hører rådgivning af

[Ingrid Rasmussen]

Folketinget, regeringen og lokale og centrale myndigheder, og vil således dække samfundsforhold bredt.

Sammensætningen af nævnet på i alt 15 personer vil netop udgøre en kreds, som dækker samfundsrelaterede forhold bredt. Den tætte kontakt til den brede befolkning er af stor vigtighed set ud fra § 2, stk. 4, hvorefter nævnet selv fastsætter, hvorledes det tilvejebringer grundlaget for sin virksomhed. Lovforslaget om et nævn for etnisk ligestilling er et gammelt ønske i Socialdemokratiet, så vi er tilfredse med, at det nu bliver taget op her.

Til afslutning vil jeg på Socialdemokratiets vegne pege på, at denne lovgivning udgør et samlet hele, og henvise til, at vi videre i debatten i dag har forskellige ordførere på de enkelte lovforslag og dermed også i ressortudvalgene. Vi ser frem til en fremadrettet debat med en god efterfølgende udvalgsbehandling.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Helge Adam Møller – undskyld, et øjeblik – hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det kunne jo være, vi af hensyn til tidsplanen havde sprunget de korte bemærkninger over.

Fru Ingrid Rasmussen var inde på specielt lovforslag nr. L 335. Det vil jeg gerne dvæle et øjeblik ved. Jeg hørte, ordføreren brugte ordet spændende. Jeg tror også, at det her forslag virkelig er spændende, specielt det, der kan komme ud af forslaget, og det, der kan blive konsekvensen af forslaget. Det er særdeles spændende, men det er ikke positivt spændende.

Som ordføreren også var inde på, lægger forslaget op til, at man kan få billetten betalt, flytteomkostninger og 25.000 kr. Man kan rejse til sit hjemland, opholde sig dér i op til et år og bruge disse penge, som jo er mange penge i hjemlandet. I hvert fald i langt de fleste hjemlande er 25.000 kr. rigtig mange penge. Når så man synes, man har haft det godt i et års tid og pengene er ved at slippe op, kan man ringe til Danmark og sige: Nu vil jeg gerne tilbage igen, for det her var alligevel ikke noget for mig.

Se, det tror jeg at nogle vil blive foranlediget til at benytte sig af, og det vil ikke være særlig hensigtsmæssigt, så jeg vil høre, hvordan man vil forholde sig til det i Socialdemokratiet.

Det andet, jeg gerne vil stille et spørgsmål til, er lovforslag nr. L 336, altså dette, at kommunerne nu kan begynde at opkøbe ejendomme og stille dem til rådighed for vore gæster. Dér sagde fru Ingrid Rasmussen, at det ville give større forståelse for de fremmede i boligområderne. Man kan prøve at forestille sig, at man bor på en villavej med 20-30 villaer, hvor en familie har kørt økonomisk hårdt igennem et stykke tid. Til sidst ender det med en tvangsauktion, og de bliver sat på gaden. Umiddelbart efter flytter der en flygtningefamilie ind med alt betalt; måske bliver også en del af møblementet osv. betalt og sat ind. Hvorledes tror Socialdemokratiet at man vil se på en sådan familie i den situation?

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Det, der kalder mig herop, er hr. Behnkes spørgsmål til lovforslag nr. L 335. Hr. Tom Behnke siger, at det nok vil være spændende, men ikke positivt spændende.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at der sandsynligvis er et par misforståelser i de tal, hr. Tom Behnke nævnte herfra, idet de 25.000 kr. ifølge forslaget gælder pr. familie som et maksimumbeløb. Og det er jo også sådan, at det ikke er nogen garanti, at man kan vende tilbage efter et år. Af lovforslaget fremgår det klart og tydeligt, at for personer, der har opholdt sig i Danmark i 6 år eller derunder, drejer retten sig om 6 måneder, og for de øvrige personer, hvor der er tale om 1 år, at man har boet i Danmark i 6 år eller derover, før man har den rettighed. Der står også i forslaget, at det er i stedet for at få etableringsydelse, man kan få lov at deltage i et projekt.

Jeg forstår ikke Fremskridtspartiets afstandtagen eller spørgsmålstejn ved netop denne del, fordi jeg netop ofte i debatten har hørt, at det må være en fordel, at man kan udnytte nogle af de personer meget positivt i genopbygningsfasen i deres tidligere hjemland. Det anser jeg for at være et meget positivt element i dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

I fortsættelse af hr. Tom Behnkes spørgsmål vedrørende lovforslag nr. L 336 har jeg også et spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører; det er af mere økonomisk karakter.

Jeg vil gerne have bekræftet, om dette lovforslag ikke er – nu bruger jeg måske et lidt stærkt udtryk – en form for et falsum? Der står under de økonomisk-administrative betragtninger, at det faktisk er udgiftsneutralt, så jeg vil godt have den socialdemokratiske ordfører til at forklare, hvordan det her foretagende ikke skulle komme til at koste det offentlige bunker af penge. Tænk, hvis man køber en lang række villaer op til 1 mio. kr. stykket og lejer dem ud til flygtninge. Hvem betaler for den udlejning? Det gør det offentlige. Og jeg spørger: Kan det være rigtigt, at man nu en masse skal til at opkøbe villaer og udlejningsejendomme og lign.? Danske borgere har faktisk aldrig haft de samme muligheder, hvis de har været i en vanskelig menneskelig situation.

Det er simpelt hen det mest udanske forslag, der nogen sinde har været forelagt her i dette Folketing, og det er jeg parat til at skrive under på, fordi det simpelt hen vil ruinere kommunernes økonomi.

Jeg forestiller mig – nu må Socialdemokraterne godt høre rigtig godt efter – at det specielt bliver socialdemokratisk styrede kommuner, der vil foretage masseopkøb af villaer og udlejningsejendomme og lign. med det klare formål at tilgodese de socialdemokratiske ministre, bl.a. indenrigsministeren – der nu har travlt med at stå og belære den socialdemokratiske ordfører om, hvad hun nu skal svare mig.

Men der gives faktisk intet reelt svar på dette, uden at man må indrømme, at det simpelt hen er en tikkende bombe under kommunernes økonomi, specielt de socialdemokratisk styrede kommuner – for det er dem, der i vid udstrækning vil anvende denne lov. Der står ganske vist, at det er frivilligt, men det er ikke mere frivilligt, end at de socialdemokratiske ministre nok skal overbevise socialdemokratiske borgmestre om, at de bare skal købe op og dermed ruinere kommunernes økonomi.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Det, der får mig på talerstolen, er bemærkningen fra hr. Jørn Pedersen. Jeg vil gerne stil-

le nogle spørgsmål i forbindelse med lovforslag nr. L 335.

Det kan da være en god idé, at man kan blive ansat i forbindelse med et bistandsprojekt, vel at mærke hvis man har de fornødne kvalifikationer, men hvor længe skal det ansættelsesforhold være gældende? På hvilket lønniveau? Er det noget, der skal stå i et eller andet forhold til det maksimum på 25.000 kr. pr. familie til hjælp til etablering i hjemlandet, eller hvordan har man egentlig tænkt sig at det i praksis skal kunne fungere?

Og det andet spørgsmål er: Hvorfor skal der være en fortrydelsesret, når man vender tilbage til sit hjemland, når man i forvejen kan tage et kortere ophold i hjemlandet, nemlig i op til en måned – en slags ferie – hvor man kan undersøge, om man er interesseret i at vende tilbage? Hvorfor er der så overhovedet brug for denne fortrydelsesret? For jeg går ud fra, at muligheden for at rejse til hjemlandet og have et kortere ophold fortsat skal være gældende.

I Venstre synes vi, det er helt fint med en repatrieringsordning, men det skal være inden for nogle rimelige grænser.

(Kort bemærkning).

Ingrid Rasmussen (S):

Nu har jeg lidt svært ved at svinge mig op i de samme højder som hr. Tom Behnke og hr. Poul Nødgaard i denne sag.

Jeg forstår det sådan, at de hellere ser, at man bygger og bygger til de mennesker, der kommer hertil, i stedet for at lade kommunerne sige: Vi har nogle arealer, vi har nogle områder, vi har en bygningsmasse, der kan bruges. Med hensyn til bemærkningen om, at det ville blive en stor belastning for kommunerne økonomisk set, vil jeg pege på, at der er visse kommuner, der har bedt om at få mulighed for at bruge denne ordning. Vi fjerner en lovhindring, så kommunerne ad frivillighedens vej, som jeg pegede på, får mulighed for at gå ind og tage deres del af denne samfundsopgave.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Nu blev der jo hverken svaret på det ene eller det andet af de spørgsmål, jeg stillede, men jeg skal så prøve at stille et spørgsmål, som

[Tom Behnke]

måske kan være lidt nemmere at forholde sig til.

I den skriftlige fremsættelsestale står der, at »den ordning, der foreslås, skal omfatte de samme persongrupper som den hidtil gældende midlertidige ordning, det vil navnlig sige flygtninge og personer med midlertidig opholdstilladelse«. Så vil jeg gerne høre Socialdemokratiets definition af flygtninge. Så vidt jeg ved kan man kun få flygtningestatus, hvis man er forfulgt i sit hjemland og er udsat for enten tortur eller død, hvis man vender hjem. Hvorledes forestiller man sig, at disse flygtninge skal kunne vende hjem til det sted, når de lige har forklaret over for danske myndigheder, at hvis de kommer tilbage dertil, vil de blive slået ihjel?

Ellers er der jo ikke tale om flygtninge længere. Hvis de virkelig er flygtninge og det kan lade sig gøre at vende hjem, uden at de bliver forfulgt, skal de jo slet ikke have det her lovforslag med i lommen. Så skal de sendes ud af landet omgående. Derfor vil jeg gerne høre, om det er Socialdemokratiets opfattelse, at vi har udlændinge her i landet, der har flygtningestatus uden at være reelle flygtninge. Er det det, der står i forslaget?

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Fru Eva Kjer Hansen stillede et par konkrete spørgsmål til mig, og jeg vil gerne forsøge at svare.

Hvad angår ansættelse på bistandsprojekterne fremgår det jo af lovforslaget, at det er i stedet for etableringshjælpen, og det er der sat et maksimum på. Det er sådan set også svar på, hvor lang tid det drejer sig om, eller i hvert fald hvor stor en sum det kan komme til at koste det offentlige. Det var vistnok det, fru Eva Kjer Hansen var interesseret i.

Så havde fru Eva Kjer Hansen svært ved at forstå fortrydelsesretten. Nu er det jo sådan, at der meget hurtigt kan ske mange dramatiske ting i mange af de lande, vi taler om her. Af humanitære grunde har vi følt, at det var en god idé at give de mennesker muligheden for én gang at vurdere. For der står jo også i lovforslaget, at det kun er én gang, man får den mulighed for at vende tilbage.

Det undrer mig da meget, at Venstre i denne sag vil være så konsekvent, at man siger: Det

er alt eller intet. Netop fordi der er en fortrydelsesret, kunne vi måske have det håb, at flere ville tage imod dette tilbud og undersøge, hvordan mulighederne er for at etablere sig i det hjemland, de i sin tid forlod.

Jeg synes, det er en vældig god idé, og det har vi ingen vanskeligheder ved at acceptere.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Det var et besynderligt svar at få fra den socialdemokratiske ordfører, for det var reelt intet svar, ud over at der blev sagt, at man bygger og bygger. Ja, man bygger flygtningelandsbyer, det har vi hørt om. De skulle nu hellere bygges hjemme i Jugoslavien; det er så noget helt andet. De skal senere rives ned og flyttes derned.

Så anvendte den socialdemokratiske ordfører det udtryk, at kommunerne bruger deres bygningsmasse. Ja, det har man gjort. Den eksisterende bygningsmasse – skoler og nedlagte plejehjem osv. – er brugt for at imødekomme det pres, der har været fra statens side om at tage imod flygtninge.

Men nu er vi fremme ved et nyt mål for Socialdemokratiet, nemlig det, der står i lovforslag nr. L 336. Jeg spurgte den socialdemokratiske ordfører: Selv om det er frivilligt for kommunerne, kan det så ikke være en tikkende bombe under den kommunale økonomi? En villa koster vel i snit ca. 1 mio. kr. Hvordan hænger det sammen økonomisk? Vi kan bare tage én villa i stedet for at tage 37 villaer i 37 forskellige kommuner. Lad os tage ét konkret villaopkøb. Hvordan skal det finansieres økonomisk set? Kommunen skal vel købe.

Kreditforeningerne vil sikkert juble over dette lovforslag, for så kan de komme af med nogle af alle de villaer, de har stående, som er på tvangsauktion, og som forarmede danskere er flyttet ud af. Nu kan den socialdemokratiske folketingsgruppe hælde flygtninge ind i disse huse og betale alle udgifterne, for det er jo det, der er tale om. Der skal betales en eller anden leje, men det er jo reelt bare, at man flytter fra kasse over i kasse efter et eller andet sindrigt system.

Jeg fornemmede af en udtalelse fra fru Ingrid Rasmussen, at det næsten var et ønske, der var kommet fra nogle kommuner, men det kan være, jeg misforstod det. Hvis jeg ikke har misforstået det, så lad mig få helt konkrete eks-

[Poul Nødgaard]

empler på, hvilke kommuner det er, der har ønsket at få lov til at købe villaer op. Så synes jeg, det skal frem her, så vi ved, hvilke kommuner der fører en så tåbelig politik. Dermed kan befolkningen i de pågældende kommuner også gå til angreb på de kommunalpolitikere, der eventuelt måtte have henvendt sig til medlemmer af Folketinget for at få gennemført en sådan lov.

Jeg er simpelt hen rigtig dårligt tilpas ved det.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Vi skal jo også på et tidspunkt tilbage til ordførerrækken, men jeg har i hvert fald indtil nu fire korte bemærkninger. Først fru Dorte Bennedsen.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det er ofte sket, at jeg ikke har været enig med hr. Tom Behnke, men jeg har nu altid været af den formening, at han både kunne forstå, og at han kunne læse. Derfor kunne jeg ikke rigtig forstå hans indlæg: Om der virkelig var flygtninge osv. osv.?

Det drejer sig jo om, at vi har flygtninge her i landet. Vi har chilenerne, der har været her i 15 til 17 år. Nu er diktaturet i Chile væk. De vil gerne tilbage. Vi havde iranere, som var her en årrække; så forandrede forholdene sig, og de kunne komme tilbage. Det samme gælder Libanon. Det er de tre lande, jeg umiddelbart kan huske. Der er også andre lande, hvor man kan komme tilbage.

Men når man er chilener og har været her i 17 år, er det ikke umiddelbart nemt bare at vende tilbage. Og hvis vi ser på dette forslag i forhold til andre landes ordninger – Tyskland gav f.eks. halv arbejdsløshedsunderstøttelse i halvandet år, såvidt jeg husker, og oprettede kontorer i Chile til at hjælpe chilenerne osv. osv. – er dette et fortrinligt forslag, men det er ikke stormægtigt i forhold til, hvad en lang række andre lande har gjort. Jeg kan huske, at den tidligere statsminister hr. Poul Schlüter sagde, at han syntes, det var en fortrinlig idé, som gavnede flygtningene, og som – det må man også sige – gavnede det danske samfund, for en del af dem var jo på forsørgelse her i landet; de blev hjulpet til at komme tilbage og samfundet derved lettet for forsørgerbyrden.

Jeg vil sige, at hr. Poul Schlüter havde en væsentlig mere progressiv holdning til disse ting, end der her er givet udtryk for.

Så blot til hr. Poul Nødgaard: Det var dog den pudsige mangel på tillid til sine medborgere i kommunerne, at de i den grad skulle lade sig tvinge og koste rundt med, og hvad ved jeg. Det var en tikkende bombe under kommunernes økonomi, sagde hr. Poul Nødgaard. Altså kommunalbestyrelser er jo faktisk rimelig suveræne. Dette er et tilbud. Jeg troede egentlig, hr. Poul Nødgaard var tilhænger af, at der blev givet tilbud, at folk fik nogle frie valg. Det er det, kommunerne får her, og hvis det er en tikkende bombe, er jeg helt overbevist om, at så bruger kommunerne det ikke.

Så vil jeg gerne sige: Det konkrete eksempel hedder Stenløse Kommune; det kan jeg i hvert fald huske. Der var en debat, og kommunen søgte og fik nej fra Indenrigsministeriet.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg tror, hr. Tom Behnke skal studere sin internationale flygtningeret grundigt. Så vil hr. Tom Behnke vide, at slutstenen på en retligt anstændig flygtningepolitik er at hjælpe flygtningene til repatriering den dag, forholdene i deres hjemland er sådan, at de selv skønner, at det er forsvarligt at vende tilbage. Det kan nemlig godt være forskelligt.

Nu nævnede fru Dorte Bennedsen Iran. For nogle af de iranske flygtninge er det i dag forsvarligt at vende tilbage, nemlig dem, der flygtede, fordi de ikke ønskede at deltage i borgerkrigen mellem Iran og Irak. For en lang, lang række af de iranske flygtninge er det helt håbløst at vende tilbage, nemlig for alle dem, der er medlemmer af den socialistiske modstandsbevægelse mod præstestyreret i Iran. De vil være i livsfare, hvis de sætter deres ben i Iran.

Sådan forholder det sig, og sådan forholder det sig med flygtningeretten. Derfor kan et land ikke tvangsudsende flygtninge, der først har fået asyl og har opholdt sig i nogle år i asyllandet. Men værtslandet kan støtte og hjælpe disse mennesker, så det bliver lettere for dem at vende tilbage og skaffe sig et anstændigt levebrød i deres hjemland. Det er flygtningeretten, og den synes jeg hr. Tom Behnke skulle studere lidt. Det er den, Danmarks flygtningelov fra 1983 hviler på.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg kan forstå, at hr. Jørn Pedersen ikke vil forholde sig til den mulighed, der allerede i dag eksisterer for flygtninge for at tage på kortvarige ophold i hjemlandet, og jeg skal nævne, at vi jo sågar har set eksempler på, at man har haft helt op til en måneds ferieophold i hjemlandet. Derfor kan det måske være en god idé at bede ministeren om at bekræfte, at man altså har de muligheder for at tage kortvarige ophold, og at vi har set eksempler på ophold af op til en måneds varighed, så vi er sikre på, at hr. Jørn Pedersen ikke er i tvivl om, hvordan de eksisterende regler er.

(Kort bemærkning).

Ingrid Rasmussen (S):

Til hr. Poul Nødgaard vil jeg gerne sige vedrørende den tikkende bombe: Indimellem ser man sådan nogle bomber, der ikke har lunter, og jeg tror, at i denne sammenhæng vil kommunerne ikke være interesseret i nogen lunter. Der har været mange henvendelser fra kommunerne til Indenrigsministeriet, og kommunerne vil nu kunne sige: Vi har mulighed for med den bygningsmasse, vi kan råde over, også at tage imod et antal flygtninge.

Jeg tror ærlig talt, at den geografiske spredning, der ligger i dette lovforslag, er det vigtigste, og ikke hvorvidt der er nogle mennesker, der i en sammenhæng må gå fra hus og hjem, som hr. Tom Behnke var inde på, og at der så skulle flytte nogle flygtningefamilier ind. Det vigtige er, at vi får en rimelig og rigtig geografisk spredning i kommunerne i stedet for nogle sammenklumpninger. Det er der ikke kommet noget særlig godt ud af hidtil.

Formanden:

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning. Og jeg kan måske så udtale en stille forhåbning om, at de korte bemærkninger snart slutter i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal takke fru Ebba Strange for lektionen. Jeg var bekendt med de pågældende regler i forvejen. Det, jeg spurgte om – og det lag-

de jeg megen vægt på i min korte bemærkning – var: Hvorledes definerer Socialdemokratiet begrebet flygtninge og midlertidig opholdstilladelse? Det kan da ikke være så svært at definere.

For mig at se er en flygtning én, der er flygtet fra sit hjemland, og som vil lide døden eller anden form for grov forfølgelse, hvis man vender hjem igen. I Danmark er der så en ordning, der går ud på, at når man har været her i et år, får man en permanent opholdstilladelse. Så er man i mine øjne ikke længere flygtning. Så er man overgået til at have indvandrerstatus, og så kan der blive nok så meget fred og ro i hjemlandet, så kommer de alligevel ikke ud herfra. Derfor er de i mine øjne ikke længere flygtninge; så er de overgået til indvandrerstatus.

Men det, jeg gerne ville høre, var: Hvad lægger Socialdemokratiet i ordet flygtning? For så kan det være, vi kan komme lidt tættere på, hvad det er, man vil med denne ordning.

Man kan ikke komme uden om, at de personer, som har en midlertidig opholdstilladelse – ja, hvor længe kan de have været her i landet? 6 måneder indtil videre? – de personer, der er kommet hertil med den begrundelse, at de kommer fra et bestemt område, hvor der er krigslignende tilstande, og hvor de er i stor fare, så stor fare, at de er rejst helt til Danmark, i så stor fare, at vi i Danmark giver dem en midlertidig opholdstilladelse, disse personer kan altså nu rejse tilbage, hvis bare de får billetten betalt og 25.000 kr. i lommen. Så kan det godt lade sig gøre. Men det havde ikke kunnet lade sig gøre i går, ikke uden denne her lov.

Det er den forskel, jeg ikke forstår.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil meget gerne bekræfte over for fru Eva Kjer Hansen, at der er mulighed for et kortvarigt ophold – om det er just en måned, tør jeg ikke helt sværge på, men lad os sige, det er dét – og at de derefter kan vende tilbage. Og jeg kan helt konkret fortælle, at det har en lang, lang række af chilenerne gjort. Da de havde været her i omkring – nu vil jeg ikke hænges op på tallet, men lad os sige omkring 14 år, faldt diktaturet i Chile, og man vendte tilbage til demokratiske tilstande. De har været syge for at vende tilbage, og de har været ovre at se på det. En række af de unge, som er født her i

[Dorte Bennedsen]

landet, eller som var meget små, da de kom hertil, har været derovre på et sådant ophold og har konstateret, at de ikke ønskede at vende tilbage, for de oplevede sig mere som danske end som chilenerne, og det kan man vel egentlig ikke undre sig over.

En række af de ældre har absolut fået det ud af sådan et ophold, at de frygtelig gerne vil tilbage, men de har også konstateret, at det er utrolig svært. Altså vilkårene for at etablere sig i landet igen er sværere. Og det er jo lige præcis til den gruppe, denne støtte her er tiltænkt.

Til hr. Tom Behnke vil jeg sige, at det dér med definitionen af ordet flygtninge behøver jeg ikke bekræfte, for det ved hr. Tom Behnke lige så godt som jeg. Flygtninge er folk, der har fået ophold her i landet på basis af – og nu skal jeg passe på, for jeg er ikke god til lovparagraffer – udlændingelovens § 7 og § 8. Jeg skeler ned til embedsmændene; der er ikke nogen, der nikker dernede, men jeg håber, det er rigtigt alligevel. Men altså der er folk, som har fået opholdstilladelsen på baggrund af de paragraffer, der er i udlændingeloven. Det er dét, vi forstår ved flygtninge.

Torben Rechendorff (KF):

Den konservative folketingsgruppe har delt de fem lovforslag på tre ordførere. Det sker for at give indenrigsministeren belæg for virkelig at være så glad, som ministeren var i sit svar til hr. Grove over, at Det Konservative Folkeparti vil være aktive i oppositionen. Jeg forstod på ministeren, at hun mente, det begyndte i morgen. Vi vil gerne understrege, at det begynder i dag, ja, at det endda har stået på længe.

Det Konservative Folkeparti har en dobbelt opfattelse af lovforslag nr. L 334. På den ene side erkender vi, at der er gode begrundelser for at fremme en spredning af flygtninge og asylansøgere. Ingen tvivl om det. På den anden side har vi ikke noget ønske om at tvinge bestemte kommuner til at påtage sig forpligtelser, som de af den ene eller anden grund har svært ved at magte.

I den foreliggende sag som i de øvrige, vi har til behandling i øjeblikket, ønsker vi med andre ord at fastholde, at kommunalt selvstyre rent faktisk er kommunalt selvstyre, også jævnfør de tidligere faldne bemærkninger. Med andre ord – vi synes, der er god grund til at kippede med flaget for en lang række kommuner, som

har påtaget sig endog meget betydelige byrder som følge af det store antal flygtninge og asylansøgere. En række kommuner har stillet enorme ressourcer, økonomiske og menneskelige, til rådighed for at hjælpe i meget komplicerede sager. Det skal honoreres, og det skal der kippes med flaget for.

Til gengæld synes vi også, der er kommuner, som er sluppet lovlig let om ved hensynet til fællesskabet, ja, man har måske oven i købet enkelte steder nærmest indtaget den holdning, at det nok var lettest at lade, som om der slet ikke er noget problem.

Derfor kan jeg på Det Konservative Folkepartis vegne sige, at vi gerne deltager i en hurtig behandling af indenrigsministerens forslag, altså lovforslag nr. L 334, idet jeg forudsætter, at ministeren på trods af den gulerod, hun nu tilbyder de kommuner, der påtager sig merudgifter, er enig i det overordnede princip, at de konkrete dispositioner fortsat skal ligge hos den enkelte kommunalbestyrelse. Ministeren ønsker jo, det siger ministeren i hvert fald, at animere, og deri er vi enige, men man kan jo ikke se bort fra, at animeringen kan medføre indirekte øgede udgifter for kommunerne, og det vil vi være meget opmærksomme på. Men altså: beslutningerne ligger hos den enkelte kommunalbestyrelse.

Et par bemærkninger om lovforslag nr. L 336, der handler om kommunal erhvervelse af boliger for at fremme udlændinges integration. Dér gælder sådan set det samme hovedsynspunkt for Det Konservative Folkeparti, nemlig at vi gerne skal give positiv støtte til lovforslaget med den udtrykkelige reservation, at vi ikke vil acceptere forrykning i det, man sådan med et lidt måske halvdårligt udtryk kunne kalde balanceforholdet mellem staten og kommunen. Jeg skynder mig at sige, at det føler jeg heller ikke at ministeren lægger op til.

Generelt vil jeg så føje til, at vi i mit parti oplever det på den måde, at når vi vurderer ministerens initiativer gennem de sidste uger under ét, er der måske brug for at råbe et velment vagt i gevær over for enhver tendens til udvanding af det kommunale selvstyre. Vi har den opfattelse, at det kommunale selvstyre skal være et kommunalt selvstyre, og at det er Folketinget, der skal skabe fornuftige rammer for, at det kommunale selvstyre kan udfolde sig.

[Torben Rechendorff]

Med de reservationer skal vi gerne aktivt gå ind i en hurtig behandling af de to lovforslag.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg skal på den konservative gruppes vegne komme med nogle betragtninger om lovforslag nr. L 335. Vi er enige i, at det er fornuftigt at lovfæste den frivillige repatrieringsordning, der er for flygtninge, og som i dag hviler på et aktstykke. Jeg vil gerne understrege, at vi fortsat vil støtte, at flygtninge kan vende tilbage til deres hjemland. Det vil vi gøre, for det er fornuftigt både for flygtningene og for det danske samfund.

Det er sådan, at den tidligere regering fremsatte et forslag om repatriering. Det blev ikke behandlet. Dette forslag byggede i vid udstrækning på et aktstykke fra 1990. Det foreliggende forslag går derimod langt videre. Beløbene er markant forhøjet, og vi vil i udvalgsarbejdet grundigt vurdere, om dette er rimeligt. Lad mig eksempelvis nævne, at maksimumsbeløbet pr. familie på 25.000 kr. jo har en ganske anderledes større købekraft i de lande, der er tale om ved repatriering. Derfor mener vi også, at det grundigt må overvejes, om det er rigtigt at give mulighed for at tage folkepensionens grundbeløb med uanset beløbets størrelse. Jeg mener, det er relevant at lægge et loft her.

Det er vigtigt, at tilskudsbeløbene tilpasses levevilkårene i hjemlandet. Tidligere flygtninge skulle jo ikke gerne blive en overklasse i deres hjemland på grund af økonomisk støtte fra Danmark.

Fortrydelsesretten har Det Konservative Folkeparti altid været imod, og det er vi fortsat. Vi finder, at det er en delvis udhuling af selve begrebet flygtning: hvornår er man flygtning, og hvornår er man ikke flygtning?

Jeg må så tilføje, som det allerede er fremgået af debatten her, at flygtninge i dag kan tage på besøg i deres hjemland og på den måde vurdere, om de ønsker at vende fast tilbage, når de ad den vej har set på forholdene i deres hjemland.

Helge Adam Møller (KF):

Efter den 5 timer lange, spændende og inspirerende debat har vi delt ordførerskaberne lidt her i Det Konservative Folkeparti, så vi er to mand og en kvinde på talerstolen.

Jeg skal gøre det meget kort. Først til lovforslag nr. L 333, forslaget om, at kommuner skal have mulighed for at tilvejebringe og drive asylcentre og flygtningelandsbyer. Det synes vi er et udmærket og et godt forslag, som vi kan tilslutte os. Det er et led i uddelegering, nærhedsprincip kunne man næsten kalde det, det ville vi have kaldt det for 3 uger siden. Det er et led i det kommunale selvstyre, man kunne også kalde det en slags kommunal privatisering. Vi synes, det er et godt forslag.

Jeg er heller ikke i tvivl om, at der er et par kommuner – det er nok ikke så mange i starten – men er der et par kommuner, der vælger at gå ind og prøve dette nye, vil det selvfølgelig give nye tanker og ny inspiration med hensyn til måderne at gøre noget på, sådan som det har været gjort fantastisk godt og effektivt af Røde Kors gennem mange år. Men det er vel altid sådan, at det, at der kommer flere entreprenører på et enkelt område, måske kan inspirere nogle af dem til at gøre det på en lidt anden måde og dermed gøre det endnu mere effektivt. Så vi kan tilslutte os forslaget.

Lovforslag nr. L 337 om nævnet for etnisk ligestilling er baseret på en folketingsbeslutning, som vi også stemte for den 18. juni sidste år. Vi synes, det er rigtigt, at man laver et sådant nævn. Det skal inddrages i de flest mulige sider af samfundslivet, og det skal have som opgave – vel den vigtigste – at synliggøre og modvirke forskelsbehandling på grund af etnisk oprindelse. Det synes vi er nogle gode og rigtige formål. Vi synes, sammensætningen er afbalanceret og fornuftig, og vi kan kun ønske nævnet alt muligt held i det arbejde, det skal gøre i årene fremover.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg skal senere holde en ordførertale om repatrieringsforslaget, men jeg vil sige til fru Karen Højte Jensen, at jeg tror, vi skal være varsomme med at mene, at købekraften er langt større i de lande, som flygtningene vender hjem til. Jeg ved aktuelt, at der er flygtninge, der er vendt tilbage til Chile, til Sydafrika, og begge steder rækker de danske kroner såmænd ikke stort længere, end de gør i Danmark.

Det er altså en misforståelse at tro, at alle vores flygtninge kommer fra lande, hvor de danske penge er en forfærdelig masse værd.

[Ebba Strange]

Sådan er det ikke i virkeligheden. Og det, man selvfølgelig skulle overveje, hvis man skal sidde og lave konkrete repatrieringsordninger – det ville være mit forslag – var, at man tog lidt hensyn til, hvordan kurserne var, når man udbetalte repatrieringsbeløb.

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Det er da givet, at købekraften er forskellig i de lande, der er relevante. Men jeg vil gerne spørge fru Ebba Strange, om jeg kan konkludere således, at fru Ebba Strange er enig med mig i, at vi ikke skal have en overklasse af flygtninge, der vender tilbage, fordi de har fået økonomisk støtte i Danmark. For det kan jo skabe nogle sociale og også andre problemer dér, hvor de kommer hen.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg er enig i, at Vesteuropa og Danmark og andre lande ikke skal være med til at skabe en økonomisk overklasse i de lande, flygtningene kommer fra.

Så må jeg skynde mig at sige, selv om det ikke er min ordførertur endnu, at jeg synes, at det, Socialdemokratiet foreslår, er alt for lidt og alt for sølle. Man bliver i hvert fald ikke økonomisk overklasse af at komme hjem med 5.000 kr. Det er helt sikkert.

Svend Aage Jensby (V):

I Venstre har vi også delt ordførerskabet i tre, således at jeg skal komme med nogle bemærkninger om lovforslag nr. L 333 og L 337.

Lovforslag nr. L 333 er jo bygget op, således at det omfatter specielt jugoslaver-problematikken og i øvrigt også andre flygtninge. Det skal gøre det muligt, at Direktoratet for Udlændinge sammen med kommunerne kan drive disse asylcentre, som Røde Kors hidtil som de eneste har stået for driften af.

Som sagt har jeg ikke, når jeg tilkendegiver en vis positiv holdning til dette her, taget stilling til de lovforslag, der senere skal behandles. For det er jo i virkeligheden dér, problemerne er for kommunerne. Men selve det, der lægges op til her, at kommunerne – vel at mærke på frivillig basis og mod fuld økonomisk kompensation – kan drive disse centre, synes

vi er tiltalende, så vi vil gerne foreløbig tilsige en positiv behandling af det i udvalget.

Med hensyn til lovforslag nr. L 337 er forholdet jo det, at det vel nærmest er en slags fælles gods fra slutningen af sidste år, at der skal oprettes dette nævn for etnisk ligestilling. Jeg vil sige til ministeren, at jeg føler strengt taget ikke, at der er et behov for det, men nu er vi gået ind på tanken. Jeg går så ud fra, at når der står i § 1, at man bl.a. skal våge over, at den forskelsbehandling, der eventuelt udøves mellem personer af dansk oprindelse og anden etnisk oprindelse, synliggøres og modvirkes, at vi så også får de forskelle frem, som – om jeg så må sige – peger på, at nogle flygtninge her i landet, det være sig i præasylfasen eller senere, får en bedre økonomisk stilling end mange af dette lands egne statsborgere, folkepensionister f.eks. Det må også siges at være ideen med det.

Jeg synes også, jeg må sige, at det er tilfredsstillende, at nævnet naturligvis ikke skal behandle enkeltsager.

Så vil jeg i øvrigt sige, at vel er det ønskeligt, at nævnet fanger problematikker op så bredt som muligt, men jeg synes, det er et meget stort nævn. Er det virkelig nødvendigt, at det skal være så stort?

Jeg har bemærket, at der ikke er økonomiske eller administrative konsekvenser som følge af lovforslaget. Det glæder mig, for jeg er altid bange for, at man, når man opretter disse råd og nævn med en utrolig masse mennesker, skal have et sekretariat, og så skal man have forskellige andre faciliteter for at få det til at fungere, og det plejer altid at koste en gruelig masse penge. Det kan jeg forstå ikke er tilfældet. Det er jeg glad for.

Erik Larsen (V):

Jeg skal sige noget om lovforslagene nr. L 334 og L 336.

Venstre tilslutter sig ønsket om at fremme en geografisk spredning af indvandrere og flygtninge. Og vi vil også gerne rose de mange kommuner, som på dette område har gjort en stor og god indsats. Kommunerne rundt om i landet har taget disse opgaver meget alvorligt og har løst en lang række af de problemer, som er fulgt med, når der er kommet mange indvandrere og flygtninge til kommunen.

[Erik Larsen]

Det foreliggende lovforslag indeholder nogle opgør med principperne i de kendte ordninger om kommunal udligning og generelle tilskud, som vi gerne vil udtrykke stor betænkelighed ved at fravige. De gældende regler for udligning og tilskud bygger på opgjorte, gennemsnitlige omkostninger på de enkelte grupper, som indgår i beregningerne for tilskuddene. I forslaget her hæver man alle beløb med 10 pct.

Mit indtryk er, at det er en tilfældig procent-sats, og jeg vil gerne høre ministeren, om der foreligger nogle beregninger i ministeriet, som munder ud i, at det lige netop skal være de 10 pct., som man har valgt at forhøje samtlige tilskud med. Det nuværende system, som vi kender det, bygger jo på gennemsnitsudgifter. Hvilke beregninger og opgørelser ligger der til grund for de udgifter, som der her er taget højde for?

Det er selvfølgelig rigtigt, som det fremgår af bemærkningerne, at nogle kommuner vil have større omkostninger, end man får dækket i dag, og nogle kommuner vil have mindre omkostninger. Hele vores nuværende system har den fordel, at kommunerne har mulighed for gennem metodefrihed at løse opgaverne på forskellig måde, og nogle får gevinst, nogle får tab. I Venstre opfatter vi dette som et værn mod den stivhed i opgaveløsningen, som ellers kunne være til stede, og som kunne være skadelig.

En udbygning af de eksisterende ordninger med tilskud igennem bloktilskuddene ville for Venstre være det rigtige. Vi synes faktisk, at ministeren med lovforslaget her giver både gulerod og pisk for kommunernes egne penge.

Venstre vil gå ind i et konstruktivt udvalgsarbejde med det formål at finde en løsning, som fremmer målet om en rimelig fordeling af flygtninge og indvandrere mellem kommunerne. De spørgsmål, som vi her har stillet, vil vi følge op under udvalgsarbejdet.

Jeg vil derefter omtale lovforslag nr. L 336, som er et forslag, der giver kommunerne mulighed for at erhverve boliger med det formål at udleje dem til beboelse og derigennem fremme udlændinges integration.

Spørgsmålet for Venstre er, om målet i dette tilfælde kan hellige midlet. Venstre er principielt imod, at kommunerne driver udlejningsvirksomhed gennem opkøb af ejendomme.

Mange kommuner har også i de senere år solgt de boliger, man var i besiddelse af, fordi det altid vil være en omkostning for kommunerne at administrere udlejningsboliger. Der er nogle ting, som vi synes vi skal se på under udvalgsarbejdet, f.eks. at få prioriteret det almennyttige byggeri. I denne sammenhæng kan de lokale afdelinger af de almennyttige boligselskaber løse disse opgaver, frem for at det er kommunen, der løser dem.

Vi vil også gerne se på, om der skulle ind-sættes en revisionsparagraf, så vi på et senere tidspunkt, f.eks. om to år, kunne tage lovgivningen op og se, om den har haft den virkning, den burde have, eller om den har haft nogle utilsigtede virkninger.

Det fremgår ikke af lovforslaget, at Kommunernes Landsforening har været hørt i denne sag. Vi vil gerne spørge ministeren: Hvad er begrundelsen for, at man ikke har hørt Kommunernes Landsforening?

For at overskue omfanget af det, man i denne forbindelse kalder udlændinge, vil jeg gerne konkret spørge ministeren: Kan man i de lokale folkeregistre se, hvor mange udlændinge der findes i kommunen? Kan man se, om udlændinge, som har opnået dansk statsborgerskab, fortsat figurerer i de danske folkeregistre som udlændinge, eller bliver de overført som værende danske? Det er nogle spørgsmål, som jeg gerne vil have svar på.

Vi vil gå ind i et konstruktivt udvalgsarbejde, og vi vil gerne understrege, at vi vil se på, om der kan findes alternative muligheder for at opnå det samme mål.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg vil holde mig til lovforslaget om hjælp til frivillig repatriering. Der skal ikke være tvivl om, at Venstre gerne ser en egentlig lov om repatriering frem for som hidtil en midlertidig ordning baseret på et aktstykke vedtaget i Finansudvalget. I det øjeblik situationen i en flygtnings hjemland er ændret, så det er muligt at vende tilbage, bør vi tilskynde flygtningen til at vende tilbage og gøre en tilbagevendende mulig, og jeg synes faktisk, at den midlertidige ordning i den henseende har været meget tilfredsstillende.

Det er store beløb, som regeringen nu vil yde til repatriering. Ud over som hidtil at dække udgifter i forbindelse med transport foreslår

[Eva Kjer Hansen]

regeringen en fordobling af kontantbeløbet til etablering, helt op til 25.000 kr. pr. familie, og jeg skal da ikke undlade at gøre fru Ebba Strange opmærksom på, at maksimumbeløbet på 5.000 kr. alene er støtte til transport af udstyr. En enkelt familie skal kunne få op til 25.000 kr. som hjælp til etablering i hjemlandet. Jeg undrer mig over baggrunden for den enorme forøgelse af beløbet til etablering, idet det af lovforslagets bemærkninger fremgår, at den kontaktgruppe, der skulle rådgive om hjælpens konkrete udmåling, netop ikke har fremsat et konkret forslag til ændring af satserne.

Det fremgår ligeledes af lovforslaget, at hjælpen kun kan ydes til de personer, der ikke selv har tilstrækkelige økonomiske midler. Hvilke kriterier vil der blive lagt til grund for en vurdering af, hvad tilstrækkelige økonomiske midler er? Er det f.eks. udgiftsniveauet i Danmark, eller er det udgiftsniveauet i hjemlandet? Hvornår er man berettiget til hjælp? Kan man efter en måneds ophold i Danmark blive repatrieret efter dette lovforslag?

Det er interessant, at regeringen ved beregningen af de økonomiske konsekvenser får dette lovforslag til at blive et spareforslag. Spørgsmålet er bare, om regnestykkets forudsætninger holder, men det er klart, at hvis en flygtningefamilie med 2 børn får ca. 250.000 kr. på årsbasis, vil det være en gevinst at få flygtninge repatrieret. Det lyder umiddelbart forkert, at en enkelt familie kan opnå så meget i sociale ydelser, og jeg vil i hvert fald sørge for, at vi under udvalgsarbejdet får set nærmere på disse tal.

Regeringen foreslår, at flygtninge skal have deres folkepension med sig til hjemlandet, dvs. at hvis man bare har opholdt sig i Danmark i tilpas mange år, f.eks. fået kontanthjælp i Danmark i 20 år, har man resten af sin levetid et årligt tilskud fra Danmark på 23.892 kr. i pension.

Et er, at vi tilstræber at hjælpe så mange flygtninge som overhovedet muligt, når de på grund af uro i hjemlandet er nødt til at flygte, men det er bestemt noget helt andet derefter også at sørge for underhold efter tilbagevenden til hjemlandet i en ubegrænset periode – ja, en ubegrænset periode, medmindre man fortryder sin beslutning og vender tilbage til Danmark.

Jeg kan ikke støtte ideen om en fortrydelsesret på helt op til et år. Hvis man vender tilbage til sit hjemland, må man også tage konsekvensen, især fordi man har muligheden for at tage på kortvarige ophold i hjemlandet og netop på forhånd undersøge, om man føler, at man er i stand til at vende tilbage. Alle flygtninge burde vende tilbage til deres hjemlande, når der igen var fred og ro og dermed mulighed for at leve dér.

Jeg har forstået, at den hjælp, der ydes, fortsat skal være skattefri, men når ydelserne i lovgivningen nu generelt foreslås bruttificeret, hvorfor skal ydelserne i denne forbindelse så ikke være bruttobeløb?

Jeg vil slutte af med at sige, at vi gerne vil hjælpe til, at så mange flygtninge som muligt vender tilbage til deres hjemland, men det går for vidt, hvis vi skal til at forsøge folk, der bor i andre lande og ikke er danske statsborgere. Danmark bliver med dette forslag et endnu mere attraktivt land at flygte til; vi risikerer faktisk at komme til at modtage endnu flere flygtninge.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg synes, at det i forbindelse med forslaget om at give kommunerne adgang til at erhverve boliger eller ejendomme til at huse udlændinge i var meget interessant at høre, at hr. Erik Larsen syntes, at det skulle foregå i et samarbejde med de almennyttige boligselskaber. Som sagt er det overordnede formål med dette forslag, at det skal være med til at give en spredning, så flere kommuner tager imod flygtninge, og derfor vil jeg gerne spørge hr. Erik Larsen, som jo ved, at vi har en række kommuner her i landet, der overhovedet ikke har almennyttige boligselskaber, om det, han sagde, er udtryk for, at Venstre har ændret holdning til almennyttigt boligbyggeri og vil opfordre alle kommuner til at sørge for at få noget sådant.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Så vidt jeg forstår regeringens repatrieringsforslag, er alderspensionister de eneste, der får penge resten af deres liv. Siden fru Eva Kjer Hansen tager ordet i denne sag, går jeg ud fra, at hun er socialpolitisk ordfører, og så må hun

[Ebba Strange]

kende sin pensionslovgivning godt nok til at vide, at når man har fast ophold i Danmark, optjener man pension, mens man arbejder, bor og lever her. Det, indenrigsministeren foreslår, er, at man får lige præcis den stump pension med, som man har optjent. Hvis man kun har været her i et år, står det et eller andet sted her, hvor meget det så er, men det er altså småbeløb og ikke noget, man bliver tyk og fed af; hvis en pensionist har været her i f.eks. 10 år, kan vedkommende få 11.952 kr. om året. Når vi nu skal snakke penge, vil jeg sige, at hvis udlændingene bliver her, skal de ikke bare have deres fulde folkepension med tillæg, men måske en plejehjemsplads eller en hospitalsplads. Jeg tror, at det er på den måde, ministeren har regnet ud, at det egentlig er et ganske godt besparelsesforslag.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg vil gerne sige til fru Dorte Bennedsen, at Venstre har den opfattelse, at det ikke er en kommunal opgave at eje og drive udlejningsbyggeri. Nu er det jo ikke sådan, at et almennyttigt boligselskab kun kan operere inden for den kommune, hvori det er placeret; man kan også have en kommuneoverskridende virksomhed, og derfor udelukker det ikke den tanke, jeg her fremdrog, nemlig at undersøge mulighederne for at gå den vej, i stedet for at kommunerne stod som ejere og lejere. Det vil vi gerne undersøge nærmere under udvalgsarbejdet, men det er altså ikke en betingelse, at man har et boligselskab i hver kommune.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Fru Ebba Strange satte et valg op over for Venstres ordfører og spurgte, om man helst ville have, at disse pensionister rejste hjem og så fik f.eks. 11.000 kr. om året, eller at de blev her i landet og skulle have fuld pension, for det bliver jo tilfældet.

Jeg synes, det er forkert at stille det op, således at man kun har de to valgmuligheder, for hvis der er politisk vilje til det, har man flere. Man kunne lave en bestemmelse i den danske udlændingelovgivning, der hed: Når grundlaget for at være flygtning ikke længere eksisterer, skal man tilbage. Så ville det ikke blive et valg mellem de to nævnte ting.

Jeg ved godt, at vi har udlændinge her i landet, som har været her i så mange år, at det selvfølgelig ville være fuldstændig meningsløst at tvinge dem til at rejse hjem, og for den lille gruppe kunne man lave en eller anden særlig ordning, men det er ikke det, dette lovforslag går ud på; det er langt mere vidtfavnende end som så.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Hvis man gør regnestykket op, sådan som fru Ebba Strange gjorde, er det rigtigt, at det er et besparelsesforslag, hvilket jeg i øvrigt også havde med i min ordførertale, men jeg mener faktisk ikke, at man kan gøre regnestykket op på den måde, og jeg vil gerne spørge fru Ebba Strange: Hvis det er rimeligt, at folkepensionister får deres pension med, er der så ikke mange andre grupper, f.eks. handicappede, vi også skulle overveje at lade få deres hjælp med? Så kan der pludselig blive mange grupper, som der ville være en god fortjeneste ved bare at få sendt til et andet land.

Det, Venstre er imod, er det helt principielle, at man vil forsørge nogle bestemte grupper, der bor i andre lande og ikke engang er danske statsborgere. Jeg synes helt principielt, at det er forkert, at vi skal betale deres underhold, når de er flyttet til et andet land, og generelt synes jeg, at det burde være helt naturligt, at en flygtning vender tilbage i det øjeblik, der er fred og ro i det område, han er flygtet fra. Egentlig tror jeg også, at langt de fleste flygtninge netop ønsker at komme tilbage til deres land og bo dér.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Hr. Tom Behnke var lidt venligere over for flygtninge end fru Eva Kjer Hansen, for han erkendte dog, at der var tilfælde, hvor det ville være helt urimeligt at tvinge dem til at rejse tilbage; men hvis de vil rejse tilbage, er der ingen, der forhindrer dem i det.

Det, der fik mig herop, var fru Eva Kjer Hansens første indlæg. Dette forslag er ikke et spareforslag, men der er da ikke noget i vejen for, at man også ser på økonomien. Mit meget enkle spørgsmål lyder: Er fru Eva Kjer Hansen ikke enig med mig i, at jo flere flygtninge,

[Ole Espersen]

der lader sig friste – det udtryk må man vel bruge efter den beskrivelse, fru Eva Kjer Hansen gav af forslaget – af dette forslag til at rejse hjem, desto mere sparer den danske stat?

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg ved ikke, om fru Eva Kjer Hansen kender nogen flygtninge, der har været her i mange år. Hvis hun gjorde, ville hun vide, at der altid et sted i en flygtninges sjæl sidder en drøm om det land, vedkommende engang blev tvunget til at forlade. Det gælder ikke børn, der er kommet hertil i 3-4 års alderen og har fået deres uddannelse her, de har slet ikke det forhold til deres forældres land, men især for de gamle betyder fædrelandet meget.

I de allerfleste lande i verden er pension noget, man optjener, mens man er på arbejdsmarkedet. I de 10-15 år, de har været på det danske arbejdsmarked, har de ikke kunnet optjene pension i deres hjemland. Til gengæld har de optjent folkepension i Danmark, for det gør man. Er det så noget som helst andet end simpel retfærdighed, at de får lov at tage pensionen med? Hvem skal ellers betale den pension i de lande, de kommer fra – dér er den knyttet til, at man har været på arbejdsmarkedet? De tør ikke rejse hjem, for de kommer til at ligge familien til last, idet børn, børnebørn, nevøer og niecer må forsørge dem, og det vil de selvfølgelig ikke nedværdige sig til.

I øvrigt vil jeg sige, at flygtningene ikke kan sendes hjem; flygtninge kan alene vende hjem frivilligt.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg skal allerførst gentage mit spørgsmål til fru Ebba Strange: Hvor går grænsen for, hvilke grupper der skal have deres sociale ydelser med hjem? Her er der alene tale om folkepensionister. Hvad med personer med særlige fysiske og psykiske handicap, hvad med førtidspensionister, hvorfor ikke også give dem deres overførselsindkomst med hjem? Jeg vil holde fast i, at Venstre synes, at det principielt er forkert, at vi skal give underhold til mennesker, der bor i andre lande.

Jeg er meget enig med hr. Ole Espersen i, at jo flere flygtninge, der bliver motiveret til at

vende tilbage til deres hjemland, desto bedre er det. Jeg synes, det er positivt, når flygtningene kan vende tilbage, men en repatrieringsordning må helt og aldeles bero på, hvilke kriterier vi sætter. Jeg rejste i min ordførertale en lang række spørgsmål: Er det udgiftsniveauet i Danmark, vi skal forholde os til, eller er det udgiftsniveauet i hjemlandet? Hvad er begrundelsen for, at man har fundet frem til et maksimum på 25.000 kr. pr. familie? Der er en række uafklarede ting. Jeg understregede i min ordførertale, at vi synes, at den midlertidige ordning, hvor man også giver et kontant tilskud, er helt fin, men jeg savner begrundelsen for, at det skal være disse store beløb, og for, hvorfor der f.eks. skal være indbygget en fortrydelsesret, når man i forvejen kan rejse til hjemlandet, undersøge forholdene og vende tilbage, uden at det får nogen indflydelse på opholdstilladelsen i Danmark.

Afslutningsvis vil jeg gerne spørge, om hr. Ole Espersen ikke er enig med mig i, at med en sådan repatrieringsordning bliver Danmark mere attraktivt som flygtningeland. Vi har netop fået en undersøgelse, der viser, at ganske mange flygtninge kommer til Danmark, efter at de har opholdt sig i et sikkert land.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg skal ikke forsvare regeringens lovforslag, for det skal jeg kritisere om et øjeblik, men når fru Eva Kjer Hansen nu spørger mig, så synes jeg afgjort, at det er en mangel i forslaget, at det ikke omfatter i hvert fald folk, der får førtidspension på grund af sygdom eller handicap, men måske ikke andre førtidspensionister, for der er så mange, vi giver førtidspension på grund af sammensætningen af vores arbejdsmarked. Så har jeg svaret på det. Skulle man f.eks. ikke kompensere for arbejdsskader, der er erhvervet i Danmark, også selv om de, der har fået arbejdsskaderne, vender hjem? Det mener jeg helt bestemt.

Til det sidste, om Danmark bliver attraktivt, vil jeg sige, at jeg har sørgt for, at i hvert fald tidligere socialministre – måske også denne – har læst om de repatrieringsordninger, man i hvert fald har for chilenerne i Italien, Tyskland og Belgien, og jeg kan fortælle, at de er langt, langt, langt bedre end det, indenrigsministeren foreslår i dag. Dem skulle fru Eva Kjer Hansen

[Ebba Strange]

studere, for så ville hun vide, at Danmark ikke bliver en flygtningemagnet af dette forslag.

Anden næstformand (Grove):

Hr. Ole Espersen for en kort bemærkning, og så går vi videre i ordførrækken.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Jeg kan helt bekræfte det, fru Ebba Strange sagde. Man kan sige, at vi delvis bringer os på niveau med en række andre lande, men der er bestemt ikke risiko for, at vi gør os mere fristende end nogen af dem.

I øvrigt er det ærgerligt, at vi næppe alle har udnyttet muligheden for at møde den chilenske flygtningekomité, der i mange år utrolig slidsomt, flittigt, indsigtfuldt og ansvarsfuldt har arbejdet med disse problemer, for jeg tror, at det har givet en indsigt i de mekanismer, der ligger bag, om man vender hjem eller ej, som vi burde have alle sammen.

Når man f.eks. siger, at de da altid kan tage hjem på ferie et par uger og se, om det ikke var værd at vende tilbage til deres land, svarer det ikke til den erfaring, flygtninge har. Det i sig selv er ikke tilstrækkeligt, vil jeg gerne sige til fru Eva Kjer Hansen, for at være hjemme på ferie eller til en familiebegivenhed en uge eller to fortæller intet som helst om, hvorvidt man har mulighed for måske sammen med sine børn, som man ikke har med hjemme på besøget, at kunne leve i dette land. Det kræver en ordening på nogle måneder – måske op til et år – og også derved vil vi så bringe os på niveau eller næsten på niveau med andre lande.

Det er en langt, langt mere kompliceret proces, end man tror, og som sagt synes jeg, at vi, der har haft lejlighed til at få denne viden fra denne chilenske komité for hjemvendelse af flygtninge, har haft megen glæde af det.

Ebba Strange (SF):

Jeg skal på SF's vegne kommentere lovforslag nr. L 333, L 335 og L 337, og herefter vil fru Pernille Frahm kommentere lovforslag nr. L 334 og L 336.

Lovforslag nr. L 333 er forslaget om at gøre det muligt for kommunerne at oprette og drive asylcentre og indkvarteringssteder for jugoslaver, naturligvis med ansvar over for Direktora-

tet for Udlændinge og efter overenskomst med dette, ligesom Røde Kors i dag gør det.

SF synes, at det er et godt forslag. Vi ved naturligvis lige så lidt som andre, hvor meget det vil blive brugt, men vi synes, det giver kommunerne en god mulighed. Vi tror, at den integration, som vi alle sammen taler om, men som vi måske gør for lidt ved i vores hverdag, kan blive fremmet af dette forslag, og at det faktisk, at det er en kommunal beslutning, at man har opført og driver et center, vil skabe en anden forståelse for og et andet engagement i de forhold, der vedrører asylsøgerne og dem med midlertidigt ophold, og det støtter vi.

Lovforslag nr. L 337, nævnet for etnisk ligestilling, støtter vi også. Jeg har hørt fra en af ordførerne, at vedkommende synes, det var for stort. Jeg tænkte også lidt selv på, at det var rigelig stort, men da jeg ikke havde nogen forslag til, hvem jeg skulle pille ud, syntes jeg, at det nok var meget passende, så vi støtter det i den form, det har. Jeg har ladet mig fortælle, at der har været en lille debat om, hvorvidt der skulle ske en sammensætning med ligelig repræsentation af begge køn, og indenrigsministeren kan regne med SF's fulde støtte, hvis hun forlanger at få ligestilling i alle organisationerne – også indvandrerorganisationerne. Det synes jeg er helt rimeligt, for vi har så mange flotte kvinder, der kan arbejde med disse ting.

Repatrieringsforslaget har jeg allerede haft lejlighed til at sige lidt om i dagens løb.

Først bliver jeg nødt til at korrigere fru Ingrid Rasmussen, idet det ikke er en fordobling fra 5.000 til 10.000 kr. pr. person, der er tale om, men en fordobling fra godt 2.000 til godt 5.000 kr. pr. person.

Da jeg nævnte de 5.000 kr., sagde fru Eva Kjer Hansen, at det var til transport af udstyr, men det er jo det samme beløb til forsørgelse, nemlig 5.118 kr. pr. person, og det var de 5.000 kr., jeg tænkte på.

Jeg synes, der er mange problemer i forslaget. Selv om jeg spurgte lidt om det i formiddags under debatten, bliver jeg nødt til igen at spørge ministeren: Hvem kan få hjælp efter denne lov? Jeg vil ikke have alle paragrafferne, for de står der, så jeg tydeligt kan se, hvad det er for grupper. Det er § 7-flygtninge, § 8-flygtninge, § 9, alle de dér 2, 3, 4 osv., familiesammenførte m.v., men hvilke indkomstgrupper:

[Ebba Strange]

Er det kun bistandsmodtagere, der kan få hjælp, og nu tænker jeg altså på forsørgelses-hjælpen på 5.118 kr. pr. person og 25.000 kr. pr. familie? Hvis det kun er dem, der er fattige, fordi de er på bistandshjælp, vil jeg godt sige, at vi har mange flygtningefamilier, som er helt almindelige lønarbejdere. Vi har også nogle, der har meget høje stillinger, men ikke ret mange. Men for de helt almindelige lønarbejdere med 2-3 børn er det meget svært at få lagt penge til side til en billet til Langtbortistan, til at få transporteret deres gods og til at få skabt sig en tilværelse. Man skal have anskaffet sig en bolig, man skal se, om man kan finde et job, og det er ikke nemt. Jeg skulle hilse både fra mine chilenske venner og fra mine sydafrikanske venner og sige, at de ikke bliver modtaget med kyshånd, når de kommer hjem, men med lidt skepsis: De har sådan ligesom valgt den gode del, men de andre har siddet i fængslerne, været forfulgt osv.

Der er også stadig væk nogle af de gamle arbejdsgivere i både Sydafrika og Chile, der betragter dem som de der rebeller, der lavede oprør i sin tid, og som derfor flygtede ud af landet eller blev eksileret – de fleste af dem blev jo smidt ud af landet – så det er ikke så nemt bare at få arbejde, og der er også arbejdsløshed i de lande.

Derfor mener SF også, at perioden er for kort. Jeg kan forstå, at det må være regnet ud efter, at den gamle hjælp efter akstykkeket skulle kunne svare til en månedens bistandshjælp, og at dette så skulle kunne svare til to måneder. Vi mener, at to måneder er for lidt; man skal mindst op på et halvt år, for at det batter noget.

Jeg siger disse ting, fordi jeg næsten ikke ved, hvad vi i sidste ende skal sige til forslaget, men det behøver jeg heller ikke sige i dag. Jeg har lov at komme med alle mine kritikpunkter i dag, og så kan vi altid vende tilbage til, hvad vi vil sige til det i den sidste ende.

Hvis ministeren tror, at hun med denne hjælp får mange flere end de ca. 100 pr. år til at rejse hjem, tror jeg, hun tager fejl. Jeg tænker også på mængden af gods – bohavet – på 1 m³ pr. person og ½ til et barn. Selvfølgelig kan vi skille os af med noget ved at sælge det eller smide det på lossepladsen, men man har dog alligevel samlet en del ting, som man godt kan lide, i løbet af 10, 12, 14 år, og som man gerne vil have med, for det hjem, man forlod, er jo

for længst brudt sammen. Dette er for lidt, hvis en familie skal kunne rejse trygt tilbage i forvisning om, at det nok skal gå.

I forvejen er det en frygtelig følsom situation at være i. Det er en ny integration, man skal i gang med i et samfund, der har forandret sig, ligesom man selv har forandret sig. Det er for lidt, og jeg er så frygtelig skuffet over, at det ikke er blevet bedre, for jeg ved, at vi har talt så meget med mange andre partier – Socialdemokratiet, CD, Kristeligt Folkeparti – om, at vi skulle prøve at lave en rimelig ordning.

I et svar til fru Eva Kjer Hansen har jeg nævnt, at jeg egentlig syntes, man også skulle give i hvert fald de sygdomsbetingede førtidspensionister deres pension med.

Jeg er spændt på, hvad ministeren siger om det økonomiske grundlag, man skal have, for dér kommer det vel ind, hvem der skal administrere det her. Jeg ville så gerne have Dansk Flygtningehjælp til ikke kun at give vejledning og rådgivning, men også til at administrere ordningen, for det er trods alt den, der har de bedste kontakter i de lande, som flygtningene returnerer til; det kan de enkelte kommuner ikke have. Det eneste, de enkelte kommuner kan, er at regne ud, hvor meget hjælp en given familie kan få, og det kan man se på skattebilletten, så det kan enhver regne ud.

Nu skal jeg give fru Pernille Frahm ordet, og hvis jeg har mere at sige, kan jeg gøre det efter ministerens svar.

Jeg har lige ét spørgsmål til, som jeg gerne vil have at man overvejer. Jeg har ikke hele SF's folketingsgruppe bag mig, men jeg har i hvert fald fået lov at stille det: Hvorfor må de mennesker, der har erhvervet sig dansk statsborgerskab, ikke komme ind under ordningen? Man kan allerede efter 6 år som flygtning få dansk statsborgerskab, hvad der jo kan være ret praktisk, når man i øvrigt kun har et flygtningepas og er smidt ud af sit land.

Anden næstformand (Grove):

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at det er formanden, der giver ordet til fru Pernille Frahm.

Pernille Frahm (SF):

Så vil jeg takke begge for ordet.

Jeg skal på SF's vegne kommentere lovfor-slag nr. L 334 og L 336.

[Pernille Frahm]

Lovforslag nr. L 334 er et forsøg på at øge kommunernes lyst til at tage asylsøgere, flygtninge og andre udlændinge, og den metode, man har valgt, er i højere grad guleroden end pisk. Det princip, man tager i brug, er SF meget enig i, for ideen med tvangskvoter, som har været luftet en gang imellem fra visse partiers side, ville i vores øjne være en fejlslagen politik.

Mere gulerod, mindre pisk, det må være det rigtige. Men spørgsmålet er så, om dette her er gulerod nok, for så vidt jeg ved, er visse kommuner vældig meget i knibe med deres økonomi, og jeg ved, at nogle kommuner godt kunne bruge en yderligere kompensation. Derfor vil vi i hvert fald nøje følge udviklingen og følge med i, hvordan kommunernes reaktioner bliver på dette forslag.

Hvad angår lovforslag nr. L 336, er det jo det overraskende resultat af Socialdemokratiets oprindelige forslag om kvoter i boligkvartererne. Det forslag blev stærkt kritiseret af Det danske Center for Menneskerettigheder, og derfor er det heldigvis aldrig rigtig blevet realiseret.

Men det forslag, vi har liggende her, vil jeg gerne stille nogle spørgsmål til. For det første vil jeg gerne vide, hvad det egentlig er, kommunerne helt præcis kan nu, som de ikke kunne før. Mig bekendt har kommunerne tidligere haft en mulighed for at erhverve private boliger eller i hvert fald anvise boliger i private ejendomme.

For det andet vil jeg gerne høre, hvor mange boliger man egentlig tror det vil komme til at dreje sig om, for her skal man jo tage hensyn til nogle af de forhold, som andre ordførere har været inde på tidligere, nemlig de svære økonomiske problemer, nogle kommuner er ude i nu. Jeg tror faktisk, at det vil blive meget begrænset, desværre.

Endelig vil jeg gerne spørge, hvor der overheadet findes beviser for, at det er en øget spredning, der fører til en bedre integration. Jeg mener, der er mange forudsætninger, man skal opfylde. Jeg er ikke sikker på, at spredning i sig selv er integrationsfremmende.

Lovforslagets anden del lægger jo op til, at man kan lave en positiv særbehandling, når man udlejer i disse erhvervede boliger, af såvel danskere som udlændinge. På det punkt er det mit synspunkt, at positiv særbehandling kan

udnyttes sådan, at man ender med at føre en diskriminerende politik. Jeg har forgæves prøvet at få at vide, hvad Det danske Center for Menneskerettigheder har sagt til dette forslag, men jeg kan se, at det er blevet hørt, og jeg håber, at indenrigsministeren vil fortælle os, hvad det har sagt om denne del af forslaget, for det vil være altafgørende for SF's stilling til det.

Tom Behnke (FP):

Ved gennemlæsningen af ministerens redegørelse om udlændinge finder man flere positive ideer og målsætninger, som jeg har været inde på tidligere, men jeg synes ikke, at det er lykkedes for ministeren at få disse positive tiltag sat på papir og fremsat som lovforslag. Når man først læser redegørelsen og bagefter lovforslagene, er det, som om det er to forskellige personer, der har lavet henholdsvis redegørelsen og lovforslagene.

Men lovforslag nr. L 333, forslaget om at lade kommunerne få større mulighed for at være med til at etablere og drive indkvarteringssteder for flygtninge, synes jo umiddelbart harmløst i forhold til gældende lovgivning, og der er i det hele lagt op til, at det er frivilligt for kommunerne, om de vil være med i de forskellige ordninger eller ej.

Samtidig er der lagt en række finansielle faktorer ind, der kan tilskynde mange kommuner til at oprette et indkvarteringssted i håbet om, at man så kan gøre stedet til f.eks. et vandrerhjem el.lign., hvis de fremmede rejser hjem igen.

Vi er i Fremskridtspartiet imidlertid af den opfattelse, at der slet ikke skal opføres flygtningelandsbyer, og vi har den holdning, at vi slet ikke skal tage så mange fremmede ind i landet, som vi gør. Desuden tror vi ikke på, at de flygtninge, der bliver indkvarteret, vil rejse hjem igen. Kommunerne og skatteborgerne i kommunerne vil komme til at hænge på byrden, og det kan vi ikke være interesseret i at pålægge dem.

Som følge af den holdning kan vi naturligvis heller ikke give kommunerne mulighed for mere aktivt at gå med ind i etablering og drift af indkvarteringsstederne. Vi kan således ikke støtte lovforslag nr. L 333.

Lovforslag nr. L 334 er et lovforslag om at give tilskud til kommunerne vedrørende ud-

[Tom Behnke]

lændinge. Det kan Fremskridtspartiet heller ikke støtte, idet forslaget udelukkende har som sigte, at man vil købe kommunerne til at acceptere at skulle tage imod flere flygtninge. Det er ikke rimeligt, at staten på den måde med skattekroner lægger pres på kommunerne eller køber kommunerne til en bestemt adfærd – om man vil – på dette område. Vi så det samme fænomen i sidste folketingssamling under den borgerlige regering, hvor man gik ind med lovgivning og ændrede tilskuds- og refusionsreglerne, hvilket bevirkede, at kommunerne ville tjene på at gøre mere for de fremmede end for tilsvarende danskere.

En sådan forskelsbehandling og favorisering af de fremmede kan Fremskridtspartiet naturligvis ikke støtte. Det, man burde gøre, var at lade det være helt op til kommunerne uden brug af hverken stok eller gulerod at træffe beslutning om, hvorvidt de vil have flere udlændinge, end de har i dag. Det kunne man passende gøre ved en lokal folkeafstemning med det meget simple og enkle spørgsmål: Ønsker du flere fremmede til vores kommune – ja eller nej? Spørgsmålet kunne man passende stille som et tillægsspørgsmål ved de kommunale valg her til efteråret, så ville det være overstået med det samme. Så ville det være op til de mennesker, der skal betale gildet, at træffe beslutningen, og så ville Folketinget få nogle helt klare meldinger tilbage fra kommunerne om, hvem der ønsker flere fremmede, og hvem der ikke ønsker flere. Det kan naturligvis godt betyde, at man på et tidspunkt kommer i den situation, at der ikke er nogen kommuner, der ønsker flere fremmede. Men så er det dog også et klart signal til staten og Folketinget om, at nu må man lukke for tilstrømningen.

Lovforslag nr. L 335 vedrører hjælp til frivillig repatriering. Det lyder som et flot forslag og som en mulighed for, at nogle af de mange udlændinge vil vende tilbage, hvor de kom fra, men jeg tror ikke på, at det er det, der bliver tilfældet. Ordningen vil nemlig have en række negative konsekvenser, ligesom forslaget efterlader en række ubesvarede spørgsmål. I den skriftlige fremsættelsestale til forslaget står der, at den ordning, der foreslås, skal omfatte de samme persongrupper som den hidtil gældende midlertidige ordning – det vil navnlig sige flygtninge og personer med midlertidig opholdstilladelse.

Hvis man er her i landet som flygtning, skyldes det, at man er forfulgt i sit hjemland, og at en tilbagevenden vil have nogle katastrofale konsekvenser. Ellers kan man normalt ikke opnå asyl i Danmark. Det er i hvert fald det, vi har fået oplyst, når vi har stillet kritiske spørgsmål til, hvorledes behandlingen er.

Det er således helt forkert, at de pågældende personer overhovedet er her i landet. Hvis de kan tage hjem på en repatrieringsordning, skal de slet ikke være her, for så eksisterer grundlaget for, at de er her, ikke længere.

Det samme gør sig gældende måske i udbredt grad vedrørende de midlertidige opholdstilladelser. Hvis de pågældende kan vende hjem, er der ikke længere noget grundlag for at lade dem blive i landet.

Med andre ord har vi erkendt, at der er en række flygtninge her i landet, som slet ikke er flygtninge længere.

Desuden kan det med en vedtagelse af dette lovforslag lade sig gøre for en person fra det tidligere Jugoslavien, der sidder et eller andet sted i Europa med et bosnisk pas, eller hvad det kan være, at rejse til Danmark og på den baggrund få midlertidig opholdstilladelse, hvorefter vedkommende umiddelbart derefter – for således som jeg læser forslaget, er der ingen begrænsning af det – kan anmode om at få en billet til hjemlandet. Rejsen betalt, omkostningerne til transport af det, man måske havde med sig, dækket, plus op til 25.000 kr. i lommen.

Jeg tror, det er ret indlysende, at mange af de personer, der sidder rundt omkring i det tidligere Jugoslavien eller i omegnen dernede, som har det meget svært, vil udnytte muligheden, hvis de kan se, at de ved at hutle sig igenem op til Danmark kan vende hjem med 25.000 kr. på lommen. Det forekommer ikke særlig rimeligt, og det er ikke det, ordningen egentlig burde indebære.

Bestemmelsen om, at der skal være en ventil i ordningen, således at personen kan vende tilbage til Danmark, hvis det alligevel ikke gik, at man tog hjem igen, mener jeg også er en bestemmelse, som langt fra er gennemtænkt, for en sådan ordning vil betyde, at en flygtning kan få rejsen betalt og dertil som sagt de 25.000 kr. i lomme penge for at rejse hjem til det land, hvor han i virkeligheden er forfulgt.

[Tom Behnke]

Her kan han så med sin familie leve som turist i en periode fra et halvt til et helt år, lidt afhængigt af, hvor længe han har været i Danmark, og så efterfølgende bede om at komme tilbage til Danmark.

Spørgsmålet er så, hvad man vil gøre i en situation, hvor en sådan familie er kommet tilbage til Danmark igen og har været her 3-4 måneder, hvorefter de ansøger om at få en ny rejse hjem, nye 25.000 kr. og nye betalte omkostninger til flytning af deres materiel. Hvad vil man gøre i en sådan situation? Er der nogen begrænsning med hensyn til, hvor mange gange man kan få lov til at rejse hjem til sit hjemland som turist? For mig at se er der ikke nogen begrænsninger lagt ind i forslaget heller på det punkt.

I stedet for denne misforståede idé til hjemsendelse af de fremmede skulle Folketinget hellere få lidt mere konsekvens i lovgivningen og se at få hjemsendt alle de personer, som ikke længere har noget grundlag for at være her i landet.

Lovforslag nr. L 336 omhandler kommunernes adgang til at erhverve boliger for at fremme udlændinges integration. Det forslag kan Fremskridtspartiet heller ikke støtte.

Denne gang er det ikke så meget, fordi det er udlændinge, det drejer sig om, for vores politik på dette punkt er fuldstændig den samme, uanset om det var til danske eller til udenlandske familier man ville tillade kommunerne at opkøbe ejendom.

Sagen er, at vi er imod, at det offentlige bliver ejendomsbesidder og derefter lejer ud. Det offentlige skal ikke være boligspekulant. Det er ikke en opgave for det offentlige.

Hvis de fremmede skal bo i egen bolig, og hvis de ikke har råd til det, må det offentlige give de pågældende de midler, der gives danskere i tilsvarende situation, og den pågældende udlænding må herefter på lige fod med andre danskere i samme situation finde sig et sted at bo.

Hvis man ikke gør det, vil det være en klar forskelsbehandling, der bevirker, at udlændinge vil blive stillet bedre end danskere, der ellers befinder sig i samme situation.

Jeg har tidligere været inde på, og hr. Poul Nødgaard var også oppe at tale meget om kommunernes økonomi, at dette her alt andet lige må være en bombe under kommunernes

økonomi. Det kan ikke være gratis og omkostningsfrit, at kommunerne skal til at opkøbe ejendomme og leje dem ud og altså på en eller anden måde fungere som boligselskab. Der må være en finansiering, der skal dækkes, og i den forbindelse ved vi jo godt, hvem det er, der kommer til at betale i den sidste ende. Det bliver nemlig skatteyderne.

Der kunne siges meget mere om lovforslag nr. L 336, men der er jo nogle begrænsninger i forretningsordenen med hensyn til den sprogbrug, der kan anvendes fra talerstolen.

Dernæst er der lovforslag nr. L 337, der vedrører etablering af et nævn for etnisk ligestilling. Som udgangspunkt mener vi, det er en positiv idé. Og intentionerne om, at vi skal behandles lige og have lige muligheder, støtter Fremskridtspartiet 100 pct.

Men vi må på det kraftigste tage afstand fra det foreliggende forslag, idet det alt andet lige vil have den stik modsatte effekt.

Alene sammensætningen af nævnet! Jeg hørte, den konservative ordfører mente det var harmonisk og bredt sammensat – ja, det skal jeg lige love for! Det er bestemt ikke vores opfattelse. Vi mener, at sammensætningen af nævnet vil bevirke, at man allerede på forhånd med usvigelig sikkerhed kan forudse, hvad resultatet vil blive.

Der er ingen tvivl om, at der allerede i dag er en række tilfælde, hvor de fremmede rent faktisk har en fortrinsstilling i forhold til danskere i samme situation. Og dette forslag har jo altså ikke den effekt, at den positive særbehandling skal ophøre. Forslaget vil tværtimod have den virkning, at de fremmede på endnu flere områder vil blive klart positivt særbehandlet. En sådan ordning vil bevirke, at tusindvis af danskere, der lades i stikken, kan se, at udlændinge i samme situation kan få al den hjælp, de beder om, mens de samme danskere ikke kan få den hjælp, de har brug for.

Vi er alle her i Folketinget modstandere af racisme og vil alle gøre, hvad vi kan for at undgå racisme, fordi racisme er en forkert måde at udtrykke sig på, er urimelig og bestemt ikke retfærdig. Men vejen til at undgå racisme er, at man fjerner årsagerne til racisme og ikke bare, at man deler nogle pjecer ud eller lignende. Dette forslag vil gøre det stik modsatte, og man må tage sig til hovedet over, at nogen overhovedet har kunnet finde på at fremsætte det.

[Tom Behnke]

Endelig er der det at sige til forslaget, at der jo allerede i dag er en række organisationer, foreninger osv., der løser de opgaver, som man vil have dette nævn til at løse. Det udvalg, som har formuleret det, omtaler endda i sin redegørelse denne problemstilling, uden at det dog har nogen betydning for fremsættelsen af forslaget.

Som sagt indledningsvis var der en række positive ideer i ministerens redegørelse, men ingen af de positive ideer er kommet til udtryk i lovforslagene. Hvad derimod angår de undersøgelser, som ministeren er i gang med i øjeblikket, og som vi tidligere på dagen har diskuteret på baggrund af det notat, vi fik fra ministeren, om, at mange af de jugoslaviske flygtninge rent faktisk har været i sikre lande, inden de kommer hertil, og at man vil lave en ordning, hvorefter man kan sende dem tilbage, og at det er os, der bestemmer, hvem vi vil have her til landet, og hvem vi vil hjælpe, således at vi hjælper dem, der har størst behov, er det en idé, som vi følger 100 pct., og vi glæder os til at se, hvad ministeren når frem til.

Men for så vidt angår de lovforslag, der ligger på bordet her, må vi sige, at vi havde håbet, at Socialdemokratiet ville have ryddet mere op på udlændingområdet, end tilfældet er. For os at se graver man sig endnu længere ned i en forkert retning. Det er beklageligt, men vi må konstatere, at når det gælder de mange flotte ord, der var i redegørelsen, er det blevet ved de flotte ord. Når vi kommer til lovgivningen og de reelle tiltag, er det, som om modet og intentionerne har svigtet. Men vi håber som sagt, at ministeren sammen med FN's flygtningehøjkommissær finder en ordning i hvert fald for de jugoslaviske flygtninge, som har været i et sikkert land, inden de kommer hertil. Det ser vi frem til.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg sagde i et tidligere indlæg, at jeg ofte kan være uenig med hr. Tom Behnke og også ofte få nogle gode debatter med ham på det grundlag, for det er jo en ærlig sag at være uenige. Men jeg må indrømme, at jeg synes, det kniber i dag. Jeg vil da nødig antyde, at hr. Tom Behnke ikke har læst lovforslaget, men hvis han har, har han i hvert fald misforstået det, for da han talte om, hvem det omfattede,

spurgte han, om det også omfattede de mennesker, som fik midlertidigt ophold.

På denne baggrund skal jeg henvise til bemærkningerne til lovforslag nr. L 335, hvor der under punkt 4. *Personkredsen* står, at personer, der er meddelt opholdstilladelse i henhold til loven om midlertidigt ophold til visse personer fra det tidligere Jugoslavien, ikke er omfattet af den foreslåede ordning.

Hr. Tom Behnke var også dybt bekymret over, at folk kunne tage til hjemlandet med denne støtte, være dér et stykke tid og så vende tilbage, og spurgte, hvor mange gange de kunne lave det nummer.

Hvad dette angår, vil jeg opfordre hr. Tom Behnke til at slå op i lovforslagets § 1, stk. 4, hvor der står: »En udlænding, der har benyttet muligheden for at bevare sin opholdstilladelse i henhold til udlændingelovens § 17 a., kan kun modtage hjælp efter stk. 1 én gang.«

Jeg tror, vi kan finde masser af spørgsmål at være ærligt og oprigtigt uenige om, men det gør det altså lidt kompliceret, når hr. Tom Behnke slås med vindmøller, som ikke har noget hold i lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal takke fru Dorte Bennedsen, for det er altid rart, at man får nogle ting slået fast og sat på plads. Det beklagelige her er, at det foreliggende forslag er selvmodsiggende på de punkter, som fru Dorte Bennedsen er inde på, for under den debat, vi tidligere havde om redegørelsen, diskuterede vi også denne problemstilling, og da var fru Dorte Bennedsen ikke oppe at korrekse på noget punkt. Men som jeg også påpegede dér, fremgår det modsatte rent faktisk f.eks. af den skriftlige fremsættelsestale. I øvrigt er der også andre modstående synspunkter og udtalelser i forslaget, og derfor bliver vi, der skal tage stilling til spørgsmålet og forholde os til det, lidt usikre med hensyn til, hvad det er, man vil, og hvad det er, man mener.

Men jeg kan forstå, at for så vidt angår antallet af gange, man har mulighed for at søge, har vi nu fået slået fast, at i hvert fald fru Dorte Bennedsen er af den opfattelse, at det kun kan lade sig gøre én gang. Jeg vil håbe, at ministeren vil bekræfte det og får det slået fast, sådan at vi er enige om det.

[Tom Behnke]

Hvad det andet spørgsmål angår, står der klart og tydeligt i den skriftlige fremsættelse »og personer med midlertidig opholdstilladelse«. Det vil for mig at se være personer, som er omfattet af loven om midlertidig opholdstilladelse. Men det kan godt ske, at vi bare taler forbi hinanden, og det kan være, at ministeren kan udrede det her, sådan at vi kan finde ud af, hvad dette forslag egentlig går ud på.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det var da helt hyggeligt at høre, at hr. Tom Behnke, der plejer at være en overordentlig trænet og dygtig politiker både til at læse og tolke lovtækst og bemærkninger, pludselig føler sig som meget ny og meget usikker. Der er faktisk ikke så megen tvivl, for det står simpelt hen i lovtæksten i § 1, stk. 4, at det kun kan bruges én gang. Og så står der i bemærkningerne, at personer, der har fået opholdstilladelse efter jugoslaverloven, hvis jeg må bruge det udtryk, ikke er omfattet af den foreslåede ordning. Så det er vel så klart, som noget kan være.

Sonja Albrink (CD):

Oven på debatten om indenrigsministerens redegørelse om Danmarks udlændinge skal jeg fatte mig i korthed om disse regeringsforslag på udlændingeområdet.

Indledningsvis skal jeg imidlertid sige, at CD kan tilslutte sig de fremsatte forslag. Vi er af den opfattelse, at klare retningslinier for integrationen af udlændinge og for kommunernes beføjelser kan være medvirkende til at skabe et mere gnidningsløst forhold mellem flygtninge og andre udlændinge på den ene side og danskerne på den anden side.

Jeg finder ikke anledning til endnu en gang at gå ind i debatten om lovforslag nr. L 335 vedrørende hjælp til frivillig repatriering, men vil blot sige, at vi som før nævnt også støtter dette lovforslag.

Kommunernes ret til at erhverve boliger med henblik på en lettere integration af udlændinge er efter CD's opfattelse en strømpil, som viser i retning af en større lokal frihed til at tilrettelægge indkvartering af flygtningene. Vi mener, at de lokale myndigheder må være bedst til at bedømme, hvordan indkvartering

bør finde sted, og hvordan det bedst sker i samspil med det øvrige lokale samfund.

Jeg skal slutte med at sige noget om forslaget om etnisk ligestilling. Forslaget er jo fremsat på grundlag af et 1 år gammelt beslutningsforslag, som fik en meget bred tilslutning her i salen. Det er da også mit håb denne gang, at et sådant nævn vil kunne medvirke til, at problemerne i forbindelse med etnisk ligestilling kan blive løst allerede tidligt i processen, så der vil være mulighed for at forebygge eventuelle konflikter.

Vi ser i CD frem til at modtage nævnets årlige beretning, som forhåbentlig vil kunne afspejle mange af de problemer, som er nævnt på området.

CD kan således give forslagene sin fulde tilslutning, og vi vil medvirke til en hurtig udvalgsbehandling.

Ebbe Lundgaard (RV):

De fem lovforslag, som Folketinget behandler her i eftermiddag, er jo følgelovgivning til den debat, vi havde om Danmarks udlændinge. Generelt kan jeg sige, at Det Radikale Venstre anbefaler alle fem lovforslag, og at vi vil gøre, hvad vi kan for, at udvalgsbehandlingen kommer til at gå hurtigt og smidigt, så de kan vedtages inden sommerferien.

Lovforslag nr. L 333 og L 336 drejer sig begynde om boligforhold for flygtningene. Jeg synes, det er en god idé, at kommunerne, lokalsamfundene, kan gå direkte ind i dette arbejde og får mulighed for dels at drive flygtningecentre, dels at sørge for indkvarteringsforholdene for de midlertidige flygtninge fra Jugoslavien.

Det kunne måske overvejes at lave nogle variationsmuligheder for kommunerne, sådan at der kan trækkes på de erfaringer, som Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp har, således at det ikke bliver et enten/eller mellem disse to stereotype måder at gøre det på, men en mere fleksibel tilrettelæggelse. Jeg tror, der vil være kommuner, der har lyst til det, og jeg håber, ministeren vil være velvilligt indstillet, hvis kommunerne skulle bede om noget sådant i forlængelse af lovgivningen.

I forbindelse med lovforslag nr. L 336 om erhvervelse af boliger er jeg lidt ked af, at hr. Poul Nødgaard ikke er her, for det var bevægende at se denne talsmand for det kommunale selvstyre blive meget oprømt over, at kom-

[Ebbe Lundgaard]

munerne skulle have denne mulighed. Jeg mener, det tværtimod er prisværdigt, at kommunerne får mulighed for efter beslutning i kommunalbestyrelsen at give flygtningene den indkvarteringsform, som den enkelte kommune finder rigtig. Jeg kan ikke se, at det på nogen måde kan være en fare for kommunerne, tømme kommunekasser og lign. Jeg mener faktisk, det er et vældig godt tilbud, som jeg tror en række kommuner er parat til at benytte.

Lovforslag nr. L 334 om en kommunal udligning indeholder forslag om en omlægning af tilskudsordninger til egentlige udligningsordninger, og jeg tror, de vil virke fremmende ved at synliggøre betalingen og tilskuddene til udligningsordningerne. Det vil være mere gulerod, end det er pisk, som det er sagt flere gange, men det er vigtigt, at kommunerne kan se, hvad det koster dem både at have flygtninge og ikke at have flygtninge, og det, lovforslaget lægger op til, er et incitament til kommunerne til at gå ind i arbejdet, og det sikrer kommunerne økonomisk ved at påtage sig dette værdifulde integrationsarbejde.

Hvad angår lovforslag nr. L 335: Hjælp til frivillig repatriering, synes jeg, det er beklageligt – selv om der er kommet lidt mere bredde i debatten på det sidste – at debatten indtil nu under de korte bemærkninger hovedsagelig har drejet sig om, hvorvidt det økonomisk kunne betale sig for Danmark at indføre denne ordning. Det kan det naturligvis. Der er faktisk ikke en eneste ordfører herfra, der har bestridt, at det økonomisk er fordelagtigt for Danmark.

Men for Det Radikale Venstre er det økonomiske ikke det afgørende. Det afgørende er, at man her etablerer en ordning, som kan inspirere, opfordre flygtninge, der har opholdt sig lang tid her i landet, til at vende tilbage til det land, de er flygtet fra, på vilkår, der gør, at de kan etablere sig i en værdig tilværelse i det land. Vi mener ikke, at de beløb, der er stillet i udsigt her, er forskrækkende. Tværtimod er vi nok enige med SF i, at det er i underkanten af, hvad vi bør tilbyde. Vi mener faktisk, at det er en god ordning, og vi ser frem til, at flere flygtninge end dem, der nu benytter den midlertidige ordning, vil benytte denne ordning.

Endelig er der forslaget til lov om nævnet for etnisk ligestilling. Vi kan støtte, at dette nævn bliver nedsat efter de retningslinier, der er i den udmærkede rapport.

Jeg føler dog trang til én bemærkning i forbindelse med det. Man kunne godt få det indtryk ved læsning kun af lovforslaget, men ikke så meget af rapporten, at det drejer sig om total ligestilling mellem alle kulturer i Danmark, også mellem den danske kultur og de fremmede kulturer.

Den misforståelse synes jeg ikke vi skal lade stå tilbage. Jeg tror, det er vigtigt at understrege, at i Danmark er den danske kultur det grundlæggende, også for de fremmede, der kommer til Danmark. Men det er vigtigt, at de fremmede behandles ens i forhold til den danske kultur, og at de får lov til at udøve deres egne kulturelle aktiviteter. Dette blot være sagt for at undgå den misforståelse, at der skulle være tale om en særlig indstilling. Det er vigtigt, at fremmede, der kommer til Danmark, på rimelig vis lærer de spilleregler, som fremgår af dansk kultur. Om vi så er gode nok til at udtrykke den, er jo mere et spørgsmål om, hvorvidt vi har en selvkritik, der siger, at vi ikke er det, og at vi tager fat på en kulturel debat i Danmark. Det håber jeg vi måske kan få en udfordring til gennem nedsættelse af dette nævn.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg sad oppe på mit kontor og hørte hr. Ebbe Lundgaards indlæg, og da jeg hørte mit navn blive nævnt, måtte jeg selvfølgelig lige gå hened for at give debatten et par ord med på vejen i håb om, at den radikale ordfører bedre end den socialdemokratiske ordfører er i stand til at forstå økonomien bag det, vi taler om med hensyn til, at kommunerne nu kan foretage opkøb af ejendomme, villaer, udlejnings-ejendomme og lign.

Kunne hr. Ebbe Lundgaard ikke skære ud i pap, hvordan det hænger sammen økonomisk set? Der er ingen andre til at betale for disse opkøb end skatteyderne i den pågældende kommune, for hvad er økonomien bag opkøb af en ejendom til f.eks. 1 mio. kr., som jeg tidligere har sagt det til den socialdemokratiske ordfører? Lad os bare nævne et konkret eksempel. Den er simpelt hen, at den pågældende kommunes skatteydere kommer til at betale ved kasse 1. Senere skal vi behandle nogle kommunale lovforslag, der lægger op til, at kommuner, der bryder skatteloftet ved kom-

[Poul Nødgaard]

munale skattestigninger, selv skal betale for det. Det skal vi behandle senere, og jeg tror også, at hr. Ebbe Lundgaard skal være ordfører på sagen. Hvordan stemmer det overens med det lovforslag, vi behandler nu, og som i værste fald kan betyde, at økonomien bliver slået totalt ud i mange danske kommuner? Jeg forstår ganske enkelt ikke lovforslaget.

Vi har haft i titusindvis af hjemløse mennesker i dette land – det burde SF også lytte til – og hvad har man gjort for disse mange hjemløse mennesker? Ingen verdens ting. Men nu er man parat til at lovgive om, at kommunerne en masse kan opkøbe villaer til brug for udenlandske borgere – villaer, som mennesker måske har måttet forlade, fordi de ikke længere har kunnet magte økonomisk at sidde i dem.

Jeg vil gentage over for hr. Ebbe Lundgaard, at de, der glæder sig over det, er kreditforeningerne, for de kommer nu af med alle disse boliger, som de ligger inde med, hvilket betyder, at danske familier nu må bo meget dårligt, fordi de ganske enkelt har måttet gå fra deres villa.

(Kort bemærkning).

Ebbe Lundgaard (RV):

Når nu regeringens skattereform bliver gennemført i sin fulde udstrækning, vil der ikke være så mange flere huse tilbage for kommunerne at købe op. Men de få, der vil være tilbage, vil den til enhver tid siddende ansvarlige kommunalbestyrelse naturligvis opkøbe inden for de budgetrammer, som kommunen har til rådighed med den støtte, staten giver til kommuner, der skal huse flygtninge.

Dette bliver blot en ekstra af de mange muligheder, kommunerne har for at opfylde den pligt til at huse flygtninge, som alle danske kommuner har.

Jeg forstår ikke spørgsmålet, lige så lidt som hr. Poul Nødgaard forstår, at jeg ikke forstår problemet.

Det er naturligvis sådan i enhver kommune – jeg er sikker på, at det også vil ske i Ringsted, hvor hr. Poul Nødgaard er viceborgmester – at hvis man går ind i dette her, gør man det selvfølgelig på et økonomisk grundlag, der er velovervejet, og som ikke stiller kommunen dårligere, end hvis man skulle løse beboelsesproblemet for flygtninge på en anden måde.

Derfor er der ikke noget at være bange for. Det er et ekstra tilbud til kommunerne, og det

er en frivillig ordning. Og sådan en frivillig ordning går man kun ind i, hvis man har tænkt grundigt over det økonomisk. Det er jeg ganske overbevist om at landets kommunalbestyrelser i alle 275 kommuner kan finde ud af.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg har også mærket mig, at lovforslaget er frivilligt for kommunerne. Men som jeg sagde i mit tidligere indlæg her i dag, er jeg ikke 99 pct., men 100 pct. sikker på, at en lang række socialdemokratisk styrede kommuner i dette land står parat til for at tækkes de socialdemokratiske ministre herovre at gøre brug af denne lovgivning ved at opkøbe ejendomme.

Så siger hr. Ebbe Lundgaard, at kommuner, der har økonomisk mulighed for det, selvfølgelig vil købe. Jamen sandheden er jo, at der faktisk ikke er nogen kommuner, der har økonomi til at opkøbe noget som helst. Lad os lige minde hinanden om, hvad der skete trods kommuneaftalen for 1993, hvorefter kommunerne under ét skulle holde uændret personskat.

Den steg, så vidt jeg husker, med enten 0,1 eller 0,2 set under ét. Hvad skete der? Her i Folketinget var der et flertal for det, selv om den tidligere regering havde indgået en aftale. Nåh, jamen der var så mange grunde til, at det var overskredet, så det skulle man ikke tage så nøje, og det er præcis det, der vil komme til at ske i kommunerne, når man får denne lov og den økonomi, der knytter sig dertil: Man giver ganske enkelt skatteskruen endnu en tak. Det er det, jeg så forfærdelig gerne vil undgå, men hr. Ebbe Lundgaard vil altså ikke svare på med konkrete eksempler, hvilken konsekvens det kan få for kommunerne. Hr. Ebbe Lundgaard ved udmærket, at det kan betyde ganske kolossale ekstra beløb. Ud over anskaffelsen af den pågældende ejendom er der forrentning og afdrag af de lån, der følger med et sådant køb.

Sig dog sandheden her fra Folketingets talerstol: Det får store og uoverskuelige økonomiske konsekvenser for de kommuner, der går ind i denne lov.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil gerne takke for en overvejende positiv modtagelse af den stribe forslag, som vi har fremsat. Der har naturligvis været sat spørgs-

[Indenrigsministeren]

målstegn ved enkeltelementer i nogle af forslagene, og det er også en lidt forskelligt rettet tilslutning, der er til det. Der er nogle forslag, hvor der er partier, der reserverer sig, mens man er positiv over for andre. Men det, som jeg i hvert fald kan konstatere med glæde, er, at der er et pænt flertal for dem alle.

Der er stillet en lang række mere specifikke spørgsmål. Jeg vil foreslå, at vi får dem afklaret i udvalget, men dem, som man har lagt særlig vægt på at få besvaret nu, vil jeg naturligvis svare på.

Først vil jeg over for hr. Tom Behnke gentage, hvad jeg sagde under den almene debat: Der er nogle ting, som man tilsyneladende fra Fremskridtspartiets side betragter som positive i vores handlingsplan, og nu siger man, at det var dog ejendommeligt, at det så ikke udmønter sig i denne her lovpakke, men det skyldes jo, at en lang række af tingene kan vi gennemføre uden ny lovgivning, og derfor synes jeg, at det er en fuldstændig skævt rettet kritik, der bliver rejst. Det, som ligger i handlingsplanen, er et større samlet mønster af den holdning, som regeringen har til, hvad der skal ske her i den kommende tid på udlændingeområdet. Noget regulerer vi lovgivningen for at få igenem, andre ting vil ske i praksis, andre ting igen er allerede ved at blive sat i værk, og derfor synes jeg ikke, at det er nogen rimelig kritik at rejse.

Der var specielt nogle spørgsmål, der var knyttet til forslaget om frivillig repatriering, og til fru Ebba Strange vil jeg gerne sige, at her er der tale om, at der selvfølgelig ud fra et transsynspunkt tages stilling til, om man får del i den kontante støtte, mens det, der drejer sig om den optjente pensionsret, gælder, uanset om man er formuende eller man ikke er det. Derfor kan man beskrive det på den måde, at der efter normal praksis i forhold til det sociale system og den måde, trang bliver vurderet på, også vil blive vurderet i det konkrete tilfælde med denne lov.

Så er der nogle ordførere, der har været inde på, at denne i virkeligheden forholdsvis beskedne forbedring af den midlertidige ordning om repatriering kunne komme til at virke som en ren magnet på flygtninge. Det tror jeg er en overdreven forventning. Forestiller man sig virkelig, at folk først vil flygte til Danmark og lægge alt, hvad de har i deres gamle hjemland,

bag sig alene med henblik på, at de efter en årrække derefter skulle kunne repatriere, det vil sige flytte tilbage til det gamle land? Det vil jeg godt have lov til at beskrive som forholdsvis fortænkt.

Der var også et konkret spørgsmål fra Venstre, der gik ud på, hvorfor Kommunernes Landsforening ikke havde været hørt om de her forslag. Det er en fejltagelse. Kommunernes Landsforening har været hørt om samtlige forslag. I en række detaljer i den lovpakke, de har fået forelagt, har vi rettet os efter de indvendinger, de havde, så jeg har den klare opfattelse, at der her er tale om tilslutning fra Kommunernes Landsforening, om end der fortsat selvfølgelig kan være lidt detailuenighed om nogle ganske enkelte formuleringer.

Flere ordførere var inde på den decentralisering, som vi lægger op til i forbindelse med asylcentre, hvor vi nu giver kommunerne mulighed for, hvis de har lyst, at overtage driften af asylcentre.

Til hr. Ebbe Lundgaard vil jeg sige, at det har aldrig været i vores tanker i regeringen, at der skulle være tale om et udpræget »enten kommunen eller Dansk Røde Kors«. Selvfølgelig vil det i praksis blive sådan, at man i meget høj grad bygger på de erfaringer, man har fra Dansk Røde Kors, der hidtil har været entreprenør for staten på det her område, og både Røde Kors og Flygtningehjælpen vil naturligvis stadig væk have en meget væsentlig rolle at spille – også f.eks. i udformningen af det koncept, som man i en kommune vælger at drive et asylcenter ud fra. Derfor ser jeg det her som en opblødning, lad os kalde det et tilbud til de kommuner, der nu har fået så megen appetit på at gå direkte ind i flygtningearbejdet, at de også godt vil prøve kræfter med dette her.

Jeg vil godt udtrykke en vis tvivl om, hvor mange kommuner der i første omgang vil melde sig til denne her opgave, men jeg håber på den anden side, der vil være så megen appetit på det, at vi kan få nogle erfaringer med det, sådan at vi kan vurdere, hvordan det fremtidige system skal se ud på det her område. Er der ting, som skal justeres? Er der nogle ordninger, som vi måske kunne gøre endnu mere fleksible, end de er i dag? Men når tankegangen om at åbne for kommunernes drift af asylcentre overhovedet er dukket op, er det en helt naturlig konsekvens af det positive medspil,

[Indenrigsministeren]

der har været fra kommunerne med hensyn til at modtage asylcentre. Det, at kommunerne nu selv går ud og peger på grunde, hvor de gerne vil have bygget flygtningelandsbyer, gør naturligvis også, at de engagerer sig så meget mere i hverdagen i flygtningearbejdet, og det synes jeg er en meget, meget positiv udvikling.

Så jeg kan helt bekræfte, at der heller ikke på dette område bliver tale om et enten-eller, men i udpræget grad om et både-og.

Om forslaget om kommuners mulighed for at opkøbe ejendomme med henblik på udlejning til flygtninge – og dér skal jeg understrege, at der er tale om folk, der er blevet anerkendt som flygtninge og dermed skal boligplaceres med henblik på, at de skal blive her i landet – vil jeg sige, at udgangspunktet har været en årelang debat for ikke at sige strid om, hvorvidt kommunerne havde en sådan ret. Når det overhovedet er blevet rejst som en folketings-sag, er det, fordi der var en kommune – det var Stenløse Kommune – som sagde:

Vi vil gerne være med til at løse en opgave omkring flygtninges boligplacering.

De havde besluttet i byrådet, at de ville købe en velegnet ejendom til det og indrette den til det formål, og så fik de nej fra den tidligere regering. De fik nej med henvisning til, at det var i strid med kommunalfuldmagtsreglerne, og derfor var vi som Folketing i den mærkelige situation, at vi måtte sige nej til en kommune, der havde et stærkt ønske om at deltage i boligplaceringen af flygtninge. Det er selvfølgelig noget kluns, og på baggrund af det har vi ment, at nu var tiden inde til, at vi fjernede den forhindring, der har været for det. Nu er vi ude over en ørkesløs diskussion om kommunalfuldmagtsreglerne, for nu gør vi udtrykkelig i særskilt lovgivning opmærksom på, at den opgave må en kommune godt påtage sig. Det vil selvfølgelig først og fremmest have interesse i de kommuner, der ikke har ret meget eller måske slet ikke noget almennyttigt boligbyggeri, for det er normalt dér, flygtninge bliver varigt boligplaceret.

Jeg kan samlet om det forslag sige, at herefter vil der ikke mere være nogen undskyldning for kommuner, der siger, at de gerne vil deltage i arbejdet, men blot har henvist til, at de ikke har ret meget almennyttigt boligbyggeri. Nu er der også andre muligheder til stede, og vi håber meget, at de vil blive benyttet, for hen-

sigten med det er at få denne her opgave delt ud over landet, få så mange som muligt til at deltage i at løfte det indimellem store problem, det er at skaffe tilstrækkeligt med boliger til flygtninge, der er blevet anerkendt, og vi ser med forventning frem til, at det nu kan være flere, der bliver inddraget.

Hvad angår tilskudsordningsforslaget, skal jeg blot bekræfte, at her er der tale om en gulerod. Vi har i lovforslaget gjort opmærksom på, at der også kan være forskelle i de enkelte kommuner med hensyn til, om de får fuld dækning for deres udgifter, og derfor er vi nu på den sikre side, når vi lægger yderligere 10 pct. oveni. Men jeg vil godt helt åbent bekræfte, at der er tale om et forsøg på at gøre det mere attraktivt for kommunerne at deltage i arbejdet med flygtninge, og at vi også her er i den situation, at vi i hvert fald ikke mere kan betragte det som en brugbar undskyldning for at holde sig udenfor, at det har kommunen ikke råd til.

Når det her lovforslag er gennemført, vil der ikke være nogen økonomiske begrundelser for at smygge sig uden om ansvaret for at deltage på dette område.

Jeg tror, det var de konkrete påtrængende spørgsmål, der blev stillet til de fem lovforslag, der har været til behandling her, og ellers vender vi tilbage i udvalget, hvor jeg håber vi meget hurtigt kan få vedtaget de forslag, sådan at det kan træde i kraft i løbet af denne sommer.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Ministeren indledte klogeligt sin svartale med at sige, at nu var der stillet mange spørgsmål, og dem måtte vi se at få afklaret under udvalgsarbejdet, for det var ikke sikkert, ministeren kom ind på alle spørgsmålene her. Det er i hvert fald et fornuftigt udgangspunkt.

Men jeg har et enkelt spørgsmål. Jeg rejste det over for den socialdemokratiske ordfører, som ikke rigtig svarede på det, og nu prøver jeg ministeren.

Lad os tænke os en villavej med en stribe villaer. I den ene villa har man en familie, der har kørt hårdt et stykke tid, det ved alle på villavejen, det går ikke for godt, og på et tidspunkt går det så galt, at huset ryger på tvangsauktion. Manden ryger på et herberg og moderen på et kvindehjem sammen med de to børn måske. Umiddelbart efter flytter der en flygt-

[Tom Behnke]

ningefamilie ind, der får betalt det hele af kommunen, de får måske endda også møbleret villaen, sådan at det er muligt at bo i den, det bliver også betalt af kommunen, og derudover får de i øvrigt deres underhold betalt af kommunen.

Hvorledes tror ministeren at de øvrige, de gamle naboer på vejen vil se på en sådan situation, hvordan vil de se på den flygtningefamilie, der bliver placeret i den villa? Mener ministeren, at det vil fremme forståelsen for vores flygtninge?

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Ministerens sagde her i sit svar, at det her forslag om ændret udligning var en gulerod. Det er en ændring, der går fra at være tilskud og til at være udligning, og derfor vil jeg gerne have ministeren til at bekræfte, at der ikke er nogen ekstra penge i det her for kommunerne. Det vil altså sige, at det, der er tale om, er en omfordeling imellem kommunerne af den samme mængde penge. Efter min opfattelse er det både gulerod og pisk, for enten får man, eller også får man ikke, og hvis man ikke får, så skal man afgive. Jeg synes, det er lidt flot at kalde det alene gulerod. Jeg mener også, at det er pisk.

Men jeg vil gerne have ministeren til at bekræfte, at det altså er den samme mængde penge, der her er tale om.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg hørte også godt ministerens indledende bemærkninger om, at nu gemmer vi spørgsmålene til udvalgene. Jeg synes, det er klogt og fornuftigt her et kvarter i seks. Jeg prøver bare for sidste gang i dag, og ellers kommer det skriftligt.

Jeg ved godt, indenrigsministeren ikke er socialminister, men vil ministeren vurdere det sådan, at man ude på landets socialkontorer, når man skal se på, om en flygtningefamilie har en så stor trang, at den kan få repatrieringshjælp, vil lade det omfatte en familie med en helt almindelig lønindkomst på 160.000-170.000 om året?

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Det, der foresvæver hr. Tom Behnke, når boligplaceringsordningen nu rejses igen over for mig, er et skrækbillede. Hr. Tom Behnkes eksempel vil være aldeles atypisk. Jeg tror ikke, at der er nogen kommuner, der går hen og køber en enkelt eller to villaer, der netop er blevet tomme, gelejder den danske familie ud ad bagdøren – sådan forstod jeg det i hvert fald – og ind ad fordøren kommer der så en flygtningefamilie med fuld støtte. Det er slet ikke den type ejendomme, vi har i tankerne, og det tror jeg heller ikke der er nogen kommuner der har. Nej, det, det drejer sig om, er f.eks. stuehuse på landet, der har stået tomme igennem længere tid.

Jeg kan give hr. Tom Behnke den opfordring: Kør en tur på landet i Jylland, og kør igennem en ganske almindelig landsby. Der vil der ude ved vejsiden være en 4-5-6 til salg-skilte. Det er huse, der ofte har stået tomme igennem længere tid, som er blevet mere og mere forsømte, og som simpelt hen trænger til, at der er nogle, der flytter ind i dem. Det vil typisk være den slags huse, der er tale om, og hvor det klart også vil være en forbedring af landsbymiljøet eller bymiljøet, at der kommer til at bo mennesker i dem. Det andet billede, der bliver udmalet, kan jeg slet ikke identificere med den lovgivning, der er tale om. Men der vil også i loven, vil jeg gerne understrege, være mulighed for, at man kan købe egentligt udlejningsbyggeri. Også dér vil der typisk være tale om forholdsvis beskedne bygninger, men det kan godt være udlejningsejendomme.

Så er hr. Erik Larsen inde på, om der er tale om pisk eller gulerod, og synes måske, at jeg var lidt for ensidig i min besvarelse, og det kan da godt være, jeg var det. Jeg vil i stedet for beskrive det på den måde, at vi pisker lidt med gulerodstoppen. Når jeg vil beskrive det på den måde, er det selvfølgelig en tilkendegivelse af, at når der er tale om udligningsordninger, så er der nogle, der skal afgive, for at der er nogle andre, der kan få. Så enkelt tror jeg egentlig godt det kan beskrives.

Som svar på fru Ebba Stranges spørgsmål om, hvordan man ude på socialkontorerne vil vurdere trangsspørgsmålet, vil jeg foreslå, at vi vender tilbage til det i udvalget. Jeg tror, det er meget vigtigt, at vi får en ordentlig dialog om det her, og at det ikke på det meget sene tidspunkt i debatten bliver sjusket igennem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Med hensyn til udvalgsbehandling stiller jeg følgende forslag:

Lovforslagene under punkt 11 og 15 henvises til Retsudvalget, lovforslagene under punkt 12 og 14 henvises til Kommunaludvalget, og lovforslaget under punkt 13 henvises til Socialudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 338:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Forbedret budgetgaranti, ændringer vedrørende skattereform og bruttoficering af sociale ydelser, ændret opgørelse af de amtskommunale udgiftsbehov).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).

(Fremsat 1/6 93).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Dette lovforslag er ikke noget let tilgængeligt forslag. Lovteksten er godt nok kort, men bilag og bemærkninger indeholder en masse teknik og indeholder endvidere forudsætninger, som der skal udvises en stor hensyntagen til, nemlig de forhandlinger, der tidligere har været mellem stat, amter og kommuner.

Derfor er det også på sin plads allerede her fra starten af mine bemærkninger at påskønne de forhandlere, som forud for fremsættelsen af lovforslaget har siddet og forhandlet og har udvist positiv vilje til at nå frem til et forslag, som alle parter har grund til at være godt tilfredse med.

Lovforslaget indeholder dels forslag om justeringer af udlignings- og tilskudssystemet i tilknytning til regeringens skattereformforslag og de foreslåede bruttoficeringer af pensioner og kontanthjælp, dels forslag om forbedring af de kommunale budgetgarantiordninger.

Skattereformen har naturligvis en vis indvirkning på kommunernes økonomi i form af bl.a. ændret skattegrundlag og ændrede udgifter til kontanthjælp. Men omfanget er stærkt begrænset, idet der gennemføres justeringer, der i væsentligt omfang udligner konsekvenserne af skattereformen.

For det første er der sket en regulering af vægtene for opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov.

For det andet foretages der nogle mindre justeringer i landsudligningen af beskatningsgrundlaget, hvor der især tages hensyn til de kommuner, der har et svagt beskatningsgrundlag.

For det tredje foreslås der en særlig overgangsordning for tilskuddet i 1994.

For det fjerde gennemføres der et 3-årigt overgangstilskud til de kommuner, der som følge af bruttoficeringen får et tab, vel at mærke dem, der har et tab, der overstiger 0,2 pct. af kommunernes og amtskommunernes beskatningsgrundlag. Her skønnes det ifølge bemærkningerne, at der kun er ca. 20 kommuner, der bliver berørt heraf, og at det samlede beløb kun omfatter 15 mio. kr.

For det femte søges der en særlig pulje for vanskeligt stillede kommuner på en sådan måde, at for dem er der mulighed for, at der efter ansøgning kan ydes særlige tilskud.

Der er et enkelt område, som jeg finder der er grund til at give en ekstra opmærksomhed, og det er naturligvis hovedstadsområdet. Alene skattereformen flytter her pæne beløb fra amterne i Københavnsområdet til Københavns og Frederiksberg Kommuner. Sammenlagt med de foreslåede ændringer i udligningsystemet, hvor der ikke indføres nye sociale faktorer, sker der en yderligere tilførelse af ressourcer til Københavns og Frederiksberg Kommuner. Det betyder, at det nu er muligt at nå tæt op på de påviste kompensationsbehov til København uden at gennemføre ændringer i sygehusudligningen fuldt ud.

Efter de undersøgelser, der på det seneste er udarbejdet, er der vel ingen, der er i tvivl om,